

První nové přilby dorazily

Armáda převzala první dodávku 11 603 kusů
nových balistických přileb 2017 od firmy Argun

Benefiční jízda motorkářů
podpořila válečné veterány

Pomoc nejen finanční

„Benefical Ride 2020“ je název nultého ročníku benefiční jízdy vyznavačů jedné stopy ze spolku Bikers for Veterans, která se pod záštitou brigádní generálky Lenky Šmerdové uskutečnila na trase Praha – Luštěnice na Mladoboleslavsku, kde vyvrcholila koncertem a akcí s cílem pomoci druhým. Mimo jiné se zde představilo i nové Komunitní centrum pro válečné veterány Praha, které bude fungovat v pražské Ústřední vojenské nemocnici od 11. listopadu, tedy symbolicky ode Dne válečných veteránů.

Příští jízda se uskuteční 26. 6. 2021

Pavel Pokora, jeden z organizátorů akce, se myšlenkou uspořádat jízdu na podporu válečných veteránů inspiroval ve Spojených státech. „Když jsem byl v USA, líbila se mi akce, kterou jsem jako motorkář navštívil. Šlo o jízdu s cílem podpořit válečné veterány, zejména pak ty z Vietnamu. Proto Bikers for Veterans, tedy motorkáři veteránům. Cítíme potřebu poděkovat našim válečným veteránům, a proto oslovení Vojenského fondu solidarity bylo dobrou příležitostí“ uvedl Pokora. Pro motorkáře, zejména ty mladší, bylo možné se zapsat do registru kostní dřeně. Odběry na místě zřizoval tým z ÚVN Praha. Pomoc tak byla nejen finanční, ale i z hlediska zdravotního.

Přítomni i vojáci

Začátek benefiční jízdy v Praze si nenechala ujít řada diváků a fanoušků. Samotné jízdy se zúčastnilo zhruba 200 silných strojů, převážně značky Harley-Davidson. Brigádní generálka Lenka Šmerdová do cíle, tedy Automuzea Pelechov v Luštěnicích, přijela v doprovodu organizátorů legendárním veteránem značky Škoda, který mimo jiné zajistilo právě zmíněné Centrum. „Jsem nadšená, jakou solidaritu a nadšení tato benefiční jízda v motorkářích vzbudila. Mnozí z těch, co zde dnes jsou, sloužili, či stále slouží v armádě. Pro Vojenský fond solidarity to je opravdová čest a budu

Nechyběl ani tým nového komunitního centra pro válečné veterány, které se otevírá 11. listopadu v ÚVN Praha.

se těšit i na další ročníky. Poděkování patří nejen organizátorům a motorkářům, ale i všem ostatním, kterým není osud válečných veteránů lhostejný“ uvedla generálka Šmerdová. Účastníci akce Benefical Ride 2020 podpoří Vojenský fond solidarity, který byl před pěti lety založen právě na pomoc všem vojákům v činné službě a jejich rodinám. Fond rovněž

podporuje nezaopatřené děti vojáků, kteří přišli o život při plnění služebních povinností doma i v zahraničí. Celkově se na válečné veterány vybralo několik desítek tisíc korun, které byly předány brigádní generálce Lence Šmerdové.

Text a foto: Michal Voska

Od zapojení našich vojáků do operace Pouštní štít a Pouštní bouře uplyne koncem letošního roku třicet let

Pamětní odznak za Kuvajt

Dvě stě osm účastníků operace a šest osobností, které se zasloužily o zdárné fungování jednotky, převzalo Pamětní odznak 30. výročí operace Pouštní štít a Pouštní bouře. Část z nich byla oceněna v pátek 25. září na Vítkově. Československá účast při osvobození Kuvajtu byla od druhé světové války prvním větším nasazením čs. vojáků v zahraniční operaci a stála na počátku tradice novodobých armádních misí.

„Chyběly vám zkušenosti a odpovídající vybavení, přesto jste zanechali velmi viditelnou stopu. Naši chemici si vybudovali u spojenců renomé, na kterém stavíme dosud,“ řekl v projevu k bývalým příslušníkům československého samostatného protichemického praporu náměstek pro řízení sekce průmyslové spolupráce MO Tomáš Kopečný.

V létě roku 1990 vpadl Irák do Kuvajtu a obsadil ho. Koncem února následujícího roku spojenecká koalice v čele s USA Irák z Kuvajtu vypudila. Svůj podíl na tom měl právě i československý samostatný protichemický prapor, jehož velitelem byl plukovník Ján Valo. Prapor na počátku tvořilo více než 160 dobrovolníků, nakonec se počet vyšplhal na dvě stovky mužů. Podle náměstka Kopečného se ti to vojáci stali symbolem zásadní proměny našich

ozbrojených sil – od armády východního typu na armádu suverénní demokratické země. „Na zkušenostech z operací Pouštní štít a Pouštní bouře jsme stavěli další jednotky, které jsme vysílali do zahraničních misí. V neposlední řadě jsme se učili komunikovat se svými novými spojenci,“ zdůraznil.

Doma po návratu však příslušníky praporu čekala jiná realita a místo kariéry řadu z nich nedobrovolné svléknutí uniformy. Hlavně proto, že po Sametové revoluci procházela armáda živelnou redukcí a také rozdělením na dvě části – českou a slovenskou. „Někteří z vás tak trochu právem pociťovali křivdu, že na ně resort zapomněl. (...) Není tomu tak. Dnešní pamětní odznak připomínající 30. výročí těchto operací je toho důkazem,“ prohlásil Kopečný.

Kromě plukovníka Jána Valo, po jehož projevu k bývalým spoluvojáckům všichni povstali a potleskem dlouze poděkovali, převzal pamětní odznak například František Gábor, předseda spolku válečných veteránů čs. samostatného protichemického praporu. Za nasazení v Zálivu vojákům poděkoval chargé d'affaires Kuvajtu Abdul Alhajiri.

Text: redakce army.cz, foto: Jana Deckerová

V manažerské práci se našla	2
S novou rektorkou Univerzity obrany plk. gšt. Zuzanou Kročovou jsme hovořili nejen o tom, jaké myšlenky chce na škole prosadit	
První nové přilby dorazily	6
Armáda převzala první dodávku 11 603 kusů nových balistických přileb 2017 od firmy Argon	
Dle poznatků novodobých bojišť	8
Příslušníci 72. mechanizovaného praporu cvičili boj v zastavěných oblastech	
Nejen bojovníci, ale i odborníci	10
Chytrá karanténa a Armáda České republiky, 2. část	
Ample Strike covidu navzdory	12
Mnohonárodní cvičení prověřilo schopnosti nejen leteckého personálu a leteckých návodčích	
„Smart Energy“ v ozbrojených silách	14
Nové sanitky	17
Devatenáct sanitek poslouží vojenským zdravotníkům na praporech obzvlášť	
Nesedíme v kasárnách – výcvik „jede“ dál	18
Vojáci 41. mechanizovaného praporu absolvovali kompletní výcvik ve střelbách	
Hodně ostrý start	20
Semtínské Centrum podpory operací je novým logistickým prvkem v podřízenosti Velitelství pro operace	
Jubilejní Dny NATO	22
Dvacátý ročník přinesl skvělou podívanou i přes omezení spojená s koronavirem	
Těší se na tvůrčí nápady	24
S ředitelem Ústřední vojenské nemocnice Miroslavem Zavoralem jsme hovořili na téma připravovaného komunitního centra pro novodobé válečné veterány	
Záložníci pod lupou	26
Představujeme příslušníky aktivní zálohy a jejich profese	
Benefity poskytované válečným veteránům	28
THAAD nasazen v Evropě i Asii	32
Technika a výzbroj	
Warmate – kamikadze i průzkumník	36
Vojenské drony z Polska, díl 2	
Karabina GAU-5A	38
Technika a výzbroj	
Realisté a nadšenci	39
Proměny motivace k vojenskému povolání – 5. díl	
Minikurz boje zblízka	40
Musado 3. část	
Skutečně krásná vyhlídka	44
Volareza představuje svá zařízení: Hotel Bellevue***	
Rukávové znaky	46
Manuál profesionálního vojáka	
Zapomenutý armádní generál	48
V tomto roce uplynulo osmdesát let od jmenování armádního generála Sergěje Jana Ingra ministrem obrany čs. exilové vlády	

S novou rektorkou Univerzity obrany plk. gšt. Zuzanou Kročovou jsme hovořili nejen o tom, jaké myšlenky chce na škole prosadit

V manažerské práci se našla

Koncem července letošního roku se novou rektorkou Univerzity obrany stala plukovnice gšt. Zuzana Kročová. Jednalo se o doslova historický okamžik. Nejenže poprvé v čele Univerzity obrany stanula žena, ale premiéru zaznamenala i jako absolventka civilní, tedy ne vojenské vysoké školy. Nejen to byly důvody, proč jsme ji požádali o následující rozhovor.

Zuzana Kročová přebírá praporek Univerzity obrany z rukou ministra obrany Lubomíra Metnara.

Ve vojenském akademickém prostředí působíte od roku 1993. Proč jste si tehdy před lety vybrala právě Vojenskou lékařskou akademii?

Souviselo to s tím, že v té době jsem společně s bývalým manželem přišla o práci. A protože jsme oba vystudovali přírodovědeckou fakultu, tak jsme hledali nějaké naplnění v této oblasti. Vyskytla se možnost nastoupit na Vojenskou lékařskou akademii v Hradci Králové na pracoviště v Těchoníně. Zde jsem dělala vědeckou práci, zabývala jsem se aerosoly a infekcí.

Zabývala jste se biologickými látkami a ochranou proti nim v armádním prostředí. Právě tohle byla v té době jedina ze specializací, kterou jsme nabízeli NATO. Mělo to vliv na určitou prestiž tohoto odboru, pomohlo vám i toto ve vaší vědecké práci?

Určitě, jednalo se především o oblast identifikace biologických agens. Metodické a technické zlepšování pomáhá urychlovat jejich detekci a identifikaci. Takže díky tomu jsem se dostala i do projektů, které tuto problematiku řešily. Doporučovali jsme armádě, jaké

přístroje a postupy v této oblasti zvolit při identifikaci jednotlivých agens.

Spolupracovala jste v tomto směru i s našimi chemiky?

Ta spolupráce spočívala v tom, že jsem odhalila jakousi mezeru. Chemické vojsko disponuje týmy specializovanými na odběry látek v oblasti CBRN a dobře umí chemii a radiaci, ale z mnoha důvodů nebyly schopny odebrat a transportovat biologické látky. Na to je oproti chemii potřeba vysokoškolské vzdělání. Svou závěrečnou práci na Kurzu GŠ jsem díky pomoci generálů Maleninského, Bubeníka, náčelníka chemického vojska a velitele libereckého pluku přispěla k zavedení této schopnosti u našeho chemického vojska.

Po třinácti letech strávených v resortu jako občanský zaměstnanec jste se v roce 2006 rozhodla obléci uniformu. Co vás k tomu tehdy vedlo?

Byl to prozaický důvod. V té době docházelo k transformaci Vojenské lékařské akademie ve Fakultu vojenského zdravotnictví. S tím bylo spojeno snižování stavů občanských zaměstnanců. Na druhou stranu byly ale volné

některé vojenské tabulky. Můj bývalý manžel mě k tomu tak trochu popíchl. Říkal, že tak budu moci pokračovat ve své vědecké práci a navíc se mi otevrou nové možnosti v oblasti zapojení se do detekce agens.

I jako vědecká pracovnice jste v této souvislosti ve svých šestačtyřiceti letech musela absolvovat základní vojenský výcvik. Jak jste se s tím dokázala vypořádat?

Absolvovala jsem tříměsíční výcvik v Přerově. Byli jsme druhý běh profesionálů, takže ty podmínky byly pro mne velmi příznivé. Pokud nebyly výjezdy či střelby, měli jsme normální pracovní dobu. Velitelství v Přerově se k nám postavilo jako k profesionálům. Věřilo v naši odpovědnost. Pro mne to bylo velice pěkné období, moc ráda na to vzpomínám. Musím se tomu smát. Protože s tatínkem jsme vždycky vzpomínali na jeho zážitky z vojny.

Podařilo se vám i v tomto věku najít určitý vztah k vojenskému stejnokroji, jste na něj hrdá?

Jsem na něj hrdá a netajím se s tím. Řadu let jsem byla členkou Rady vysokých škol, která

zasedala v Karolinu v Praze, a já dojížděla vlakem v uniformě. Z nádraží jsem procházela přes Václavské náměstí. Měla jsem to opravdu ráda. Setkávala jsem se totiž s velkým počtem kladných ohlasů. A to ať již ve vlaku či na ulici. Zastavovali mne lidé a říkali mi, že mi to sluší, případně se mne ptali, co mne vedlo k tomu, že jsem v uniformě.

Pocházíte ze sportovně založené rodiny, oba vaši rodiče byli vrcholoví sportovci. Jak moc vás to ovlivnilo ve vašem dalším životě?

Jsem odmala sportovcem celou duší. Nedovedu si představit život bez sportu. Když jsem byla mladší, tak jsem snila o kariéře vrcholového sportovce. Záhy jsem naštěstí pochopila, že na to nemám potřebné schopnosti. Sport na nějaké amatérské bázi mne ale provází celý život. Jít si zahrát fotbal, volejbal, nebo si jít zaplavat mi vždy pomáhalo odreagovat se od vědecké práce. Mnohdy jsem seděla nad počítačem řadu hodin a napsala jsem pouhý odstavec, který jsem nakonec škrtla. Když jsem si ale šla zaběhat, anebo zahrát tenis, odreagovala jsem se a psalo se to pak samo. Sport považuji za jeden z důležitých nástrojů pro moji práci.

V jednom z rozhovorů jste zmínila, že právě on vám pomohl vstřípnit jeden ze základních principů vašeho života, konkrétně respekt sama k sobě, k soupeři, trenéru a rozhodčímu. Pomohlo vám právě tohle prosadit se v převážně mužském kolektivu?

Myslím, že ano. Nemohou to ale paušalizovat jen na převážně mužský kolektiv. Tento princip totiž podle mého názoru funguje obecně v celé společnosti. Prosazování nějakých záležitostí proti vůli člověka bez toho, že bych mu vše náležitě vysvětlila, většinou nefunguje. Když ale podřízeného respektuji jako svého kolegu a s daným problémem ho náležitě seznámím, tak většinou není žádný problém. Mně se to tak alespoň osvědčilo na pracovišti.

Setkala jste se během své vojenské kariéry s určitými projevy sexismu?

Nesetkala, na to jsem již odpovídala mockrát.

Kromě vedoucí katedry Fakulty vojenského lékařství jste v posledních letech působila také v Radě vysokých škol jako předsedkyně komise pro vysoké školy vojenské a policejní. Myslíte, že v nové funkci využijete i tyto zkušenosti?

Stoprocentně. Práce v této komisi mi dala možnost poznat nejen to, jak se vytváří zákony, ale i jak se převádějí do praxe. Během mého předsednictví jsme museli řešit návrh na zrušení a znovuoživení Policejní akademie. Jsem tedy přesvědčena, že pro fungování naší univerzity mi tato činnost dala hrozně moc.

A fakta

Zuzana Kročová se narodila 9. září 1960 v Novém Městě na Moravě. Vystudovala fyzikální chemii na Přírodovědecké fakultě Masarykovy univerzity. V roce 1993 nastoupila na Vojenskou lékařskou akademii, která se o jedenáct let později transformovala na Fakultu vojenského zdravotnictví Univerzity obrany. Od roku 2014 zastávala pozici vedoucí Katedry molekulární patologie a biologie, kde se zaměřovala na vysoce infekční biologická agens a působila jako expert v ochraně proti biologickým látkám.

V roce 2001 absolvovala doktorské studium v oboru klinická imunologie na Lékařské fakultě Univerzity Palackého a v roce 2013 habilitační řízení v programu infekční biologie na Fakultě vojenského zdravotnictví Univerzity obrany v Hradci Králové. V roce 2006 vstoupila v hodnosti kapitánky do profesionální armády a o devět let později absolvovala Kurz generálního štábu.

Akademický senát vás na místo rektorky zvolil ze čtyř kandidátů hned v prvním kole. Jak jste na to reagovala, je to něco, co člověka překvapí, anebo se to dalo předpokládat na základě určitých zákulisních informací?

To určitě ne. Že to takto dopadne, nikdo nečekal. Ani já jsem neměla nejmenší tušení. Pokud máte čtyři kandidáty, tak je ta volba do poslední chvíle velice napínavá. My jsme tajně doufali, že by to mohlo možná vyjít ve třetím čtvrtém kole, ale že to takto dopadne hned v prvním kole, myslím, nikdo nečekal. To je nejspíš ten důvod, proč jsem se z toho ani moc neradovала. Byla jsem totiž velice překvapená.

Když vidíte profesní uplatnění některých vašich kolegů v současném boji s epidemií koronaviru, nemrzí vás tak trochu, že jste opustila vědeckou práci?

Víry nebyly moje téma, takže v tomto směru bych asi ani neuspěla. Do jednoho projektu jsem ale přesto slíbila účast a to bych chtěla dodržet. Jedná se o aerosní podání léčiv proti viru SARS-CoV-2. Bude to však velmi omezená záležitost. Vědeckou práci jsem dělala od roku 1993. Myslím si, že jsem byla docela poctivý vědec, ale rozhodně ne špičkový. Když jsem se pak později dostala na post vedoucí katedry, myslím si, že v této manažerské pozici jsem se našla daleko víc. To, že jsem nyní na Univerzitě obrany a mohu uvést do praxe ty své představy do nějakých konkrétních cílů, mne velice naplňuje.

Na podzim máte být jako druhá žena povýšena do hodnosti brigádního generála. Jak moc důležité je pro výkon rektorské funkce to, že budete zároveň generálem a velitelem?

Jsmo vojenská státní škola, naši absolventi jsou vojáci, takže je musíme vychovávat i po této stránce. Pokud se týče hodnosti generálky, jsem přesvědčena, že tak trochu mi to může napomoci při jednáních se zástupci armády a při jednáních s jednotlivými generály. Nemyslím si ale, že by to pro tato jednání byla ta nejdůležitější věc. Mnohem důležitější je vědět, co člověk chce, mít to dobře zdůvodněné, mít po ruce přesvědčivé argumenty. Pokud takto s někým jednáte a přesvědčíte ho, většinou to vezme za své a nezáleží na tom, zda jste plukovník nebo generál.

Do funkce jste nastoupila s cílem změnit vnitřní prostředí školy, vytvořit v ní otevřenou a přátelskou atmosféru. Jakými konkrétními kroky toho chcete dosáhnout?

Mí kolegové působí v jednotlivých oblastech jsou velice dobře připraveni a odvádějí skvělou práci. Tady není potřeba nic měnit. Osobně jsem si dala za cíl pracovat, ať již na rektorátu či na strukturách kvestury tak, abych nastolila otevřenou a přátelskou atmosféru. Cítím totiž určitou bariéru mezi našimi pedagogy a například pracovníky kvestury. Podle mého názoru je to způsobeno nedostatečnou komunikací a nedostatečným informováním.

Takže jsem v tomto směru již zahájila jistou osvětu. Největším problémem nákupů pro vědecké účely je nedostatečná specifikace. Náš zaměstnanec pracuje v několika informačních systémech, učí a zároveň dělá vědu. Když ale požadovaný materiál špatně zadá, pak mu nákupčí samozřejmě oprávněně vrátí žádost zpět. Protože neví, co má nakoupit. Problém je ale v tom, že mu k tomu nepodá žádnou informaci a ten žadatel je zase na začátku. Protože on to udělal již poprvé podle svého nejlepšího vědomí a svědomí. Ten člověk je pak naštvaný. Kdyby ale dostal od nákupčího konkrétní informaci, kde udělal chybu, například že v kolonce 4.6 nemůžete napsat jen zářič, musí tam být přesná specifikace, pak mohu garantovat, že ten vědecký pracovník již nikdy neřekne, co to tam jen vyvádí a proč nám to vrací. Je to jen o tom, naučit ty lidi z obou stran bariéry spolu komunikovat, vysvětlovat si konkrétní problémy a snažit se navzájem si pomoci.

Chcete změnit velitelské chápání vedení školy a z toho plynoucí strach. Neměla by ale vojenská škola mít určitý vojenský režim, aby její posluchači, až nastoupí k útvarům, měli i tyto záležitosti v krvi?

Vojenský režim tady musí být, jsme prostě vojenská škola. Naši studenti se připravují na roli profesionálního vojáka, musí tedy být k této roli vedení. V tomto směru není nejmenších pochyb. Máme zde školní pluk, který funguje a studenty v tomto směru i vychovává. Tady

jde spíš o akademickou část řízení univerzity. Pokud si chceme zachovat ty nejlepší akademické pracovníky, s nejnovějšími poznatky, které dokáží předávat posluchačům, musíme je nechat akademicky růst. V opačném případě od nás budou odcházet. Veřejné školy totiž po nich velmi rychle sáhnou. Dobří akademičtí pracovníci najdou své uplatnění všude. A my jich máme našťásti hodně. Přitom osobně jsem se mohla setkat s překážkami, které nebyly dány legislativou, nastavením toho, že jsme zařízením Ministerstva obrany, ale pouze vnitřními předpisy školy. Takováto regulace v podstatě všechno komplikovala. A to byl také ten důvod, proč jsem začala uvažovat o tom, že bych kandidovala na tuto pozici ve vedení školy. Nešlo mi o to být rektorem nebo generálem, chtěla jsem prostě tyto záležitosti změnit.

Neměla by se Univerzita obrany ještě více otevřít tomu civilnímu akademickému prostředí a více využívat ten nej kvalifikovanější externí pedagogický sbor?

Takto to už máme nastavené. Nyní se musíme zaměřit na získávání studentů doktorských výzkumných programů. Právě to jsou pomyslné ruce, které dělají vědu. Na některých katedrách je oblast výzkumu poměrně zanedbaná. Získání kvalitních externích pracovníků představuje sice také řešení, ale tohle mi připadá jako schůdnější cesta. Od příštího roku nabere více těchto studentů. Akademičtí pracovníci budou mít k sobě někoho, kdo bude dělat

vědu. A pokud budou dobří, máme pro ně připravený systém, který jim umožní zůstat u nás i po skončení školy. To by mělo představovat dobrý základ garance programů, které máme.

Armáda po hubených letech obnovila intenzivní nábor, poměrně výrazně se zvyšují počty vojáků. Nemáte trochu obavy, že Univerzita obrany nebude schopná naplnit požadavky ozbrojených sil v oblasti důstojnických kádrů?

Situace se velice rychle mění. Před nástupem koronaviru jsme měli požadavek na sedm set absolventů ročně na výstupu. Což představuje mnohem více na vstupu. Po třech měsících pak přišlo omezení na vstupu na čtyři sta. My aktuálně akceptujeme každý z těchto požadavků armády. Bereme je vážně. Na druhou stranu z toho ale nemám nějaké přehnané obavy, každý člověk vidí, v jaké jsme situaci. Prostě uděláme všechno, co je v našich silách, abychom dostáli závazkům, které bychom měli pro armádu plnit.

Myslíte si, že ta nedobrá ekonomická situace, která je nyní spojená s koronavirovou krizí, bude přispívat k většímu zájmu o službu a práci ve státním sektoru a resortu obrany?

Pokud opravdu dojde k většímu propadu životní úrovně, tak by na tom něco mohlo být. Studenti po nástupu k nám dostávají určitou finanční podporu. To samozřejmě z ekonomického hlediska uleví jejich rodinám. Další věcí je uplatnění našich studentů. Na rozdíl od těch civilních si po skončení školy nemusí hledat zaměstnání, mají ho totiž jisté. Pokud se tedy skutečně zhorší ekonomická situace, mohlo by nám to v tomto smyslu nahrát. Je to ale jen můj takový selský odhad. Nejsem v tomto směru odborník.

V posledních letech padají další a další limity ve funkčním nasazení žen v armádě. Máme pilotky, výsadkářky, techničky letounů, řidičky těžké techniky atd. Myslíte si, že tento proces bude i nadále pokračovat a že časem nebude v armádě existovat jediný post, který by nemohla žena zastávat?

Pokud to fyzické parametry žen dovolí, tak určitě ano. Sám jste zmínil, jaké pozice ženy v armádě zastávají. A nejen v armádě, ale v celé naší společnosti. Tyto záležitosti se velice dynamicky vyvíjejí. Pokud ženy k těmto oblastem budou inklinovat, tak k tomu určitě bude docházet. Jsem přesvědčena, že se na těchto pozicích bez problémů uplatní.

Text: Vladimír Marek, foto: archiv Univerzity obrany

Zimní převlečník lze nainstalovat během pár chvil

Armáda převzala první dodávku 11 603 kusů nových balistických přileb 2017 od firmy Argun

První nové přilby dorazily

Na začátku září Armáda České republiky převzala první dodávky přileb ochranných balistických 2017 od české firmy Argun. Během tří dnů vojáci obdrželi celkem 11 603 kusů. Byly převezeny z Hradce Králové do Centra zabezpečení materiálů týlových služeb v Brně ke kontrole a přijetí do evidence.

„Plníme naše sliby. Podporujeme český průmysl. Dodávka přileb je jedním z našich projektů rychlého dopadu, který má vybavit vojáky potřebnou balistikou,“ komentoval tuto záležitost náčelník Generálního štábu Armády České republiky armádní generál Aleš Opat.

Podpora českého průmyslu

Firma Argun byla druhou oslovenou společností v rámci výběrového řízení, které Ministerstvo obrany vyhlásilo v roce 2017. „Přilby jsme dodali v řádných termínech. Teď si jen přejeme, aby Armádě České republiky sloužily dobře a byla s nimi spokojena. Jsme česká firma, máme vlastní výrobní kapacity. Pouze základní materiál k výrobě nám dodává firma DuPont,“ uvedl k dodávce Stanislav Petr, majitel firmy Argun.

Podle rámcové dohody, kterou Ministerstvo obrany uzavřelo s firmou Argun, obdrží vojáci celkem 31 tisíc přileb. Další dodávky přibližně 20 tisíc přileb jsou plánovány ve dvou dalších termínech. „První máme za sebou, další dvě dodávky očekáváme v říjnu a listopadu 2020,“

doplňuje plukovník Vladimír Pleskač, náčelník oddělení rozvoje týlových služeb sekce logistiky MO.

Balistika s vybavením bude po kontrole a zaevidování předána k vojenským útvarům do užívání. Prvními vojáky, kteří obdrželi nové přilby v druhé polovině září, byli příslušníci 7. mechanizované brigády. Ta letos drží hotovost v aliančních silách rychlé reakce NRF. Další na seznamu jsou bojové jednotky, jednotky bojové podpory a zabezpečení pozemních sil, vzdušných sil a následně jednotky aktivní zálohy. Všechny přilby by měly být distribuovány k jednotkám do konce tohoto roku.

Specifikace přileb

Souprava přilby ochranné balistické 2017 a Souprava přilby ochranné balistické 2017 pro Vojenskou policii (přilba 2017) je určena k ochraně hlavy před přímým účinkem střel z ručních zbraní, odraženými projektily a střepinami, mechanickými nárazy, při seskoku a při různých druzích bojové činnosti. Přilba 2017 je kompatibilní s používanými balistickými vestami, se sluchátky Peltor a dalším

Vnitřek je velice komfortní a lze jej přizpůsobit doslovně každé hlavě.

vybavením pro komunikaci. Je použitelná pro osádky, obsluhy a roje pozemní vojenské techniky AČR (např. vojenská vozidla Land Rover, UAZ 469, nákladní automobily řady Praga P-V3S a Tatra, KBVP Pandur, BVP-2/OT-90, BRDM, MTLB/GM) a vybavením pro nošení zátěže. Umožňuje střelbu se zbraněmi odpalovanými z ramene a ručními zbraněmi (např. samopal 7,62 mm vz. 58 V nebo P; útočná puška CZ 805 Bren model A1 nebo A2; puška odstřelovačská; puška pro přesnou střelbu; kulomet Minimi 7,62 mm FN Herstal a pistole) včetně střelby s úchytem

Čelní pohled na přilbu 2017

Zadní pohled na přilbu 2017

Boční pohled na přilbu 2017

Sestava výměnných
vnitřních polštářků přilby 2017
(1 × vnitřní temenní střední,
2 × vnitřní temenní krajní,
1 × vnitřní přední, 1 × vnitřní zadní)

zbraně oběma pažemi a obsluhu minometu 81 mm a minometu 120 mm. Je použitelná v kombinaci s prostředky individuální ochrany jednotlivce, a to s ochrannou maskou OM-90.

Přilba má variabilní systém vnitřního vybavení pro individuální přizpůsobení na hlavu vojáka. Svým provedením umožňuje rozložení hmotnosti. Uživatelé neomezuje v plnění bojových úkolů při pěším pohybu, střelbě nebo ve vozidlech. Má standardní konstrukční provedení, tj.

a) skořepina – základní část přilby z vrstveného kompozitu splňující požadované parametry balistické a mechanické odolnosti s matným povrchem má tvar ACH (Advance Combat Helmet) ve středním vykrojení (Mid Cut). Je v barvě tmavozelené-olivové. Vnitřní část skořepiny je opatřena stuhovými uzávěry s háčkovou částí pro přichycení polštářků. Po celém obvodu je skořepina opatřena pryžovým lemem;

b) vnitřní vybavení – umožňuje optimální nastavení přilby 2017 přesně podle velikosti konkrétního uživatele. Systém vnitřního vybavení je tvořen odnímatelnými polštářky a upevňovacím nastavitelným pásem s nízkoprofilovým aretačním kolečkem umístěným v zadní části přilby 2017 v oblasti zátylku. Tento systém umožňuje nastavení podle obvodu hlavy uživatele.

Upevňovací nastavitelný pás je součástí celkového upínacího systému přilby včetně upevňovacích pásek a čtyřbodového úchytného systému.

Text: plk. Magda Dvořáková, foto: kpt. Karel Hausmajer, Michal Voska

Gumicuk umožní správnou aretaci příslušenství, v tomto případě nejčastěji noční vidění MUM.

Kompletní dodávka jedné přilby obsahuje i převlečníky.

Rok zavedení	2020	
Balistická odolnost	Proti střelám	TBO-2 dle ČSN 39 5360
	Proti střepinám	limitní rychlost V50 B1 ≥ 693 m/s s tolerancí do minus 30 m/s dle ČSN 39 5360
Barva	Souprava přilby ochranné balistické 2017 – tmavozelená-olivová Souprava přilby ochranné balistické 2017 pro Vojenskou policii – černá	
Velikostní sortiment	3 velikosti	S (52–55 cm)
		M/L (56–59 cm)
		XL (60–63 cm)
Hmotnost přilby¹	S	1 446 (± 75) gramů
	M / L	1 495 (± 85) gramů
	XL	1 500 (± 90) gramů
Životnost	60 měsíců skladování + 60 měsíců používání	

¹Kompletně vybavená přilba 2017 (skořepina, vnitřní vybavení – polštářky vždy jedna sestava [přední, zadní a temenní], včetně upínacích popruhů, balistických šroubů, předního upevňovacího systému a bočních upevňovacích systémů – pravé a levé railové lišty, bez lemovky, bez vymezovacích polštářků, bez povlaků).

Každá přilba je důkladně kontrolována při přijímce.

**Příslušníci 72. mechanizovaného praporu
cvičili boj v zastavěných oblastech**

Dle poznatků novodobých bojišť

Tajemná tři písmena CQB znamenají Close Quarters Battle, což lze volně přeložit jako boj v zastavěné oblasti. Právě to bylo předmětem výcviku příslušníku 72. mpr z Přáslavic. Nástraha, léčky, prozkoumání uzavřeného prostoru, ale také ostrý střet s nepřítelem. Tak vypadá výcvik, který zohledňuje aktuální potřeby a formy boje.

Close Quarters Battle (často Close Quarters Combat, zkráceně CQB/CQC nebo také boj na krátkou vzdálenost) je způsob boje používaný armádami a speciálními jednotkami v uzavřených prostorech a na krátkou vzdálenost. První zmínky o tomto druhu boje se objevují ke konci 70. let 20. století, kdy britské zvláštní jednotky SAS zahájily výcvik ve speciálně upravené budově s teroristy a rukojmími uvnitř. Postupně začaly tento styl výcviku přebírat i jiné protiteroristické útvary. A zvládnutí této taktiky je vlastní i příslušníkům Armády České republiky, v tomto případě příslušníkům 72. mechanizovaného praporu „Generál-majora Josefa Buršíka“.

„Náš výcvik reaguje na aktuální potřeby, ale také na poznatky z vývoje novodobých bojišť. Výcvik CQB nám umožňuje ovládat boj v zastavěných oblastech, aglomeracích, ale také pomoci při ohledání budov. Tato technika vyžaduje skvěle zvládnuté dovednosti, jelikož

zde není prostor na chyby,“ uvedl kapitán Jiří Magerstein, velitel 1. mechanizované rotы 72. mechanizovaného praporu. Ten dohlížel na výcvik a na zvládnutí technik boje, který se odehrával v bývalých kasárnách nedaleko Přáslavic.

Výcvik a praxe

A jak samotný výcvik a praxe vypadá? První fáze CQB bývá průzkum samotné stavby. Průzkum je ta nejtajnější část celé CQB akce a nikdo nesmí být odhalen. Pohyb musí být utajený a pomalý, protože rychle se pohybující předměty upoutávají pozornost spíše než pomalu se pohybující. Důležitá je také komunikace. Je dobré mít domluvené ruční signály. Při průzkumu je dobré zaznamenat kromě samotné polohy teroristy i dobré pozice pro snipera, nebezpečné oblasti (oblasti přitahující palbu), dobré kryty, možná místa vstupu a únikové cesty nepřátel. Střelba je

pak základní kámen celé akce. V budově je to otázka instinktů a rychlosti reakce.

Rychle, ale potichu

Vlastní pohyb v uzavřených oblastech musí být svižný a tichý. Při přesunu je dobré se držet nízko při zemi, aby měl případný protivník co nejmenší cíl. Běh je pak poslední možnost. Krytí je rozhodující při každém kroku. Pokud přechází zásahový tým chodbu do T, pointman dojde na roh a opatrně za něj vyhlédne. Pokud spatří nepřítele, tak ho zlikviduje a v případě, že nikoho nespatri, zaklekně a kryje postup skupiny. Druhý muž přejde na druhou stranu s tím, že musí nechat dost místa na přesun ostatních členům. Když je druhý muž na druhé straně, odpovídá za krytí prostoru ve směru, kam se bude skupina pohybovat. Poté tým jeden po druhém přebíhá. Když jsou všichni na druhé straně, pointman se stáhne a patrola pokračuje.

A fakta

72. mechanizovaný prapor je vševojskový mechanizovaný prapor a je útvarem 7. mechanizované brigády se stálou organizací. Je určen k vedení pozemní bojové činnosti palbou a pohybem v sestavě mechanizované brigády. Vyznačuje se velkou palebnou silou, manévrovostí a odolností. Může se rychle přesunovat do stanovených prostorů, bránit zaujaté čáry a prostory a vést vysoce odolnou, pružnou a aktivní obranu i rozhodný útok. Jeho bojová činnost se uskutečňuje v nepřetržité součinnosti s ostatními silami a prostředky brigády, jednotek taktického a vrtulníkového letectva.

Otevřené a zavřené dveře

Pokud se tým dostane k otevřeným dveřím, musí se členové rozmístit po obou stranách vstupu do dveří, aniž by je však při přechodu někdo spatřil. Na rozkaz velitele vnikne pointman do místnosti a otočí se o 90 stupňů k nejbližší stěně (tedy pokud je na levé straně dveří, otočí se doleva). To samé udělá velitel ihned po vstupu pointmana, pouze vpravo. Pokud to situace vyžaduje, je do místnosti před vstupem vhozen ohlušující granát. Zavřené dveře vyžadují odlišný přístup. Pokud zásahová skupina narazí na zavřené dveře, opět se nejprve rozmístí na obě strany dveří. Velitel následně poklekne asi v úhlu 45 stupňů od směru otevírání dveří a namíří zbraň do prostoru před dveřmi. Na velitelův rozkaz pointman dveře otevře. Ihned na to vstoupí do místnosti jako obvykle. Vše pak probíhá podobně jako u otevřených dveří, až na to, že místo velitele zaujímá první střelec a druhý střelec kryje záda skupině a veliteli. Základ je vždy zachovat chladnou hlavu, udržet si přehled o situaci a o tom, kdo je nepřítel a kdo ne. Podstatou je si být krytý a při případné střelbě reagovat nejen na rozložení nepřátelských sil v budově, ale také na další hrozby v podobě temných místností a zákoutí.

Text a foto: Michal Voska

Vojáci při „čištění“ budovy

Chytrá karanténa a Armáda České republiky, 2. část

Nejen bojovníci, ale i odborníci

Březnové nasazení armády v Centrálním řídicím týmu (ČŘT) a projektu Chytrá karanténa splnilo svůj cíl. Byl vytvořen funkční systém k řešení epidemiologické situace během šíření nákazy COVID-19. Centrální řídicí tým předal ke konci měsíce června své metodiky, postupy, způsoby řízení a softwarové nástroje do gesce Ministerstva zdravotnictví ČR (MZČR).

Na základě realizační dohody mezi ministerstvy obrany a zdravotnictví byl definován rozsah předání a také oblasti další spolupráce a podpory nově vznikajícího Pohotovostního operačního centra (POC) MZČR v gesci hlavní hygieničky ČR.

POC mělo plně převzít všechny činnosti bývalého Centrálního řídicího týmu. Ministerstvu zdravotnictví se však dlouhodobě nedařilo obsadit pozice v týmu POC vhodnými kandidáty, zaručujícími efektivní působení, a to jak z důvodů zákonných, tak z důvodů limitovaných dostupných kapacit poptávaných odborníků. Dosavadní zástupci MZČR v týmu se v armádou vytvořeném systému po zaučení zorientovali, bylo jich však stále nedostatek. Doposud byla na MZČR zapojena do týmu pouze necelá desítka odborníků.

V nově vytvořeném civilním týmu navíc chyběly zkušenosti s krizovým řízením, které jsou v takových situacích zcela nezbytné. Jednalo se zejména o zkušenosti s řízením a koordinací velkého počtu spolupracujících subjektů, jako jsou odběrová místa, laboratoře, krajské hygienické stanice a nemocnice. Nutná byla také spolupráce a součinnost s hejtmany, krajskými úřady a dalšími složkami státu včetně soukromých subjektů.

Integrovaný centrální řídicí tým

Právě z těchto důvodů byl k 1. srpnu vytvořen Integrovaný centrální řídicí tým (ICŘT), složený z vybraných odborníků POC a ČŘT za účasti armády. Cílem opětovného zapojení armádních zástupců do řešení epidemie COVID-19 bylo tedy personální posílení MZČR, předání

zkušeností civilním členům týmu a podpora krizového řízení v této nelehké situaci. Z důvodu úzké spolupráce s odborníky MZČR i mimo integrovaný tým bylo nezbytné přesunout jeho pracoviště z původního působiště v Praze na Ruzyni přímo do prostor budovy Ministerstva zdravotnictví.

Prostřednictvím AKIS (Agentury komunikačních a informačních systémů) zde bylo ve velmi krátké době vybudováno místo řízení týmu ICŘT, které bylo napojeno na veškeré potřebné vojenské i civilní sítě, a členové týmu byli zabezpečeni potřebným materiálem. Pro tento účel byly také ze strany AKIS úspěšně otestovány a zavedeny nové postupy sdílení dat a zabezpečení IT systémů.

Opětovné povolání vojáků

Opětovně byli povoláni vojenští specialisté, kteří se v první fázi osvědčili. Zejména specialisté z oblasti IT, analýzy a krizového řízení AČR. Na ICŘT se začaly plně využívat softwarové nástroje Chytré karantény vytvořené na jaře armádními odborníky také vizualizace dat nad mapou, dodanou Vojenským geografickým a hydrometeorologickým úřadem, jehož specialisté podporují i své kolegy mimo armádu.

Na Ministerstvu zdravotnictví je nyní nasazeno celkem 17 vojáků. Řízením ICŘT byl pověřen řídicí výbor vedený hlavní hygieničkou ČR Jarmilou Rážovou. Dalšími jeho členy se stali vedoucí Ústavu zdravotnických informací (ÚZIS) a statistiky ČR profesor Ladislav Dušek, vedoucí Centra epidemiologie a mikrobiologie Státního zdravotního ústavu doktorka Macková a za armádu brigádní generál Petr Procházka a plukovník Petr Šnajdárek. Všichni členové

Nový tým ICRT

byli do řídicího výboru ICRT jmenováni předsedou vlády ČR.

Rozdělení do tří skupin

Tým ICRT byl rozdělen na tři skupiny. Analytickou skupinu, jejímž úkolem se stalo zpracování dat o epidemiologické situaci v ČR i ve světě. Operační skupina dostala na ministerstvu na starost zejména krizové řízení a řízení kapacit jednotlivých částí systému. Právě navyšování kapacit odběrových míst a laboratoří se v těchto dnech ukázalo jako jeden z nejdůležitějších kroků v řešení situace kolem nákazy COVID-19. Operační skupina krom toho koordinovala činnost mobilních odběrových týmů i vojenských mediků. Třetí skupinou se stali IT specialisté, věnující se integraci a dalšímu rozvoji IT a systémových nástrojů v součinnosti s Národní agenturou pro komunikační a informační technologie (NAKIT) a ÚZIS. Náplní jejich práce byla např. tvorba Semaforu ČR, interaktivní mapa odběrových míst, grafika informačních materiálů nebo další rozvoj aplikací Chytré karantény. Vojenští epidemiologové a právníci se zapojili do vytváření algoritmů a systémů

diagnostiky a podíleli se na úpravách těch stávajících. Dále připravovaly podklady pro vznik „páteří sítě“ laboratoří a odběrových míst k umožnění navýšení kapacit testování.

Do spolupráce se členy ICRT se zapojili i zaměstnanci Národní agentury pro komunikační a informační technologie, kteří si vzali za úkol např. provoz informační linky 1221, jejímž cílem bylo ulevit zaměstnancům hygienických stanic od množství každodenních telefonátů a dotazů, nebo výstavbu národního hygienického portálu občana, kde se lze registrovat k odběru, získat informace, nebo komunikovat se zdravotnickými subjekty.

Další armádní specialisté

Tým ICRT však netvořilo pouze 17 vojáků sídlících na Ministerstvu zdravotnictví. Podporu měl tým i mezi dalšími specialisty a celky AČR (VeOper, AKIS, 53. plukem, AVZdr apod.). Z naší armády bylo v celém systému zapojeno také 15 odběrových týmů zajišťujících zajišťují odběry v oblastech výskytu nákazy. Odběrové týmy byly též nasazeny na výpomoc odběrovému centru Ústřední vojenské nemocnice.

Zapojení zůstali také studenti Fakulty vojenského zdravotnictví z Hradce Králové, kteří od dubna vypomáhali hygienickým stanicím s obvoláváním kontaktů osob s potvrzenou nákazou. Je na místě zmínit, že tito studenti museli kromě práce pro ICRT zvládat také výuku, a především zkouškové období. Jelikož jejich výpomoc byla plánována pouze do konce září, bylo na počátku měsíce září vyškoleny dalších 30 vojáků, tentokrát z Posádkového velitelství Praha

a desítky dalších dobrovolníků. Mimo ICRT byli vojáci pravidelně nasazováni na výpomoc po celé republice a nedávno jich rovněž více než 1 600 zabezpečilo průběh voleb.

Práce v karanténě

Epidemiologická situace v ČR se během srpna zdála poklidná. Lidé se těšili z uvolněných plošných opatření a užívali si posledních dnů prázdnin. Mohlo by se zdát, že veškerá činnost ICRT během letních měsíců a září byla zbytečná. Štáb však byl i přesto v plném nasazení a připravoval se na tzv. druhou vlnu epidemie, kterou odstartovala narůstající křivka počtu nově nakažených osob od počátku září. Ve své činnosti nepolevil ani přes to, že 1. září onemocněla nákazou COVID-19 hlavní hygienička ČR a velká část týmu skončila načas v karanténě. Všichni plnili své úkoly i z karantény a briefinky nahradily společné videokonference.

Že nepřetržitá činnost ICRT je pro řešení epidemie nákazy COVID-19 zcela zásadní, prokázala situace v prvních zářijových týdnech, kdy počet nově nakažených přesáhl nejprve 2 000 a poté i 3 000 osob za den. Nebýt integrovaného týmu a jeho řízení kapacit, logistiky a zabezpečování informační podpory, nezvládlo by se odebrat a testovat tolik lidí, chyběla by důležitá data včetně kapacit a vyčíslení jednotlivých pracovišť, a hlavně by neexistoval koordináční orgán. Na základě aktuálních epidemiologických dat je evidentní, že činnost ICRT na MZČR jen tak neskončí...

Děkujeme všem vojákům, kteří byli a jsou do řešení epidemie COVID-19 zapojeni. Stále platí, že: „Nejsme jen armáda bojovníků, ale i odborníků, a jsme tam, kde je potřeba“.

Nově působí ICRT v budově Ministerstva zdravotnictví

Text: brig. gen. Petr Procházka,

plk. gšt. Petr Šnajdárek, npor. Petra Polcarová,

foto: archiv Ministerstva zdravotnictví a ICRT

Ample Strike covidu navzdory

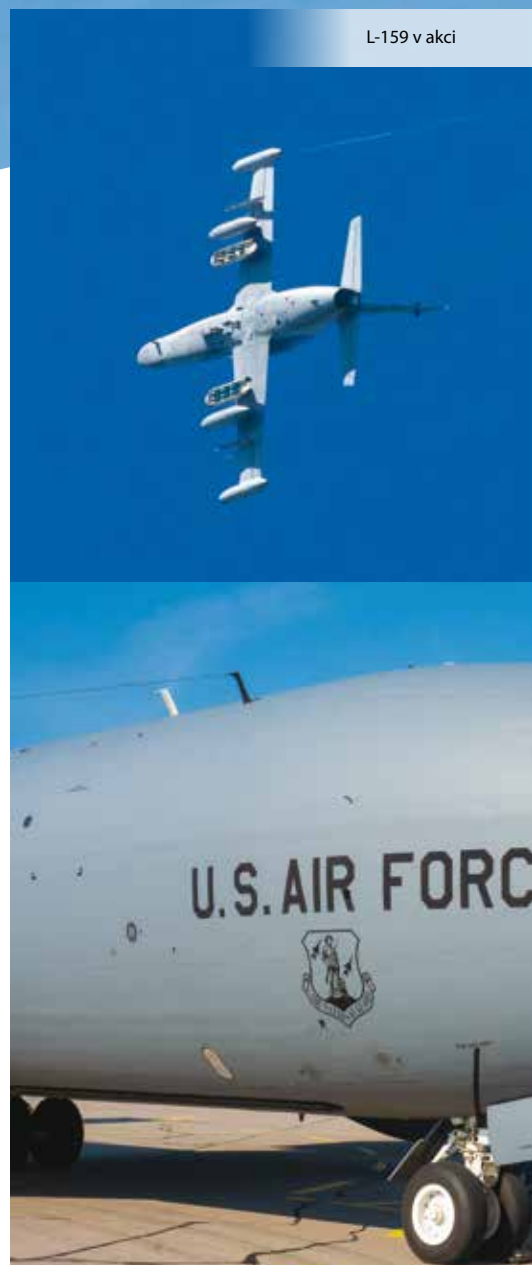
Letošní nejvýznamnější vojenské cvičení vzdušných sil se kromě příslušníků Armády České republiky zúčastnili také vojáci z Estonska, Maďarska, Německa, Slovenska a Spojených států amerických. To vše i přes současnou krizi spojenou s koronavirem COVID-19.

Vzdušný prostor České republiky využívalo 23 kusů letecké techniky, v rámci pozemních operací bylo použito 130 kusů pozemní techniky. Ředitel cvičení plukovník Aleš Cápál určil za hlavní cíle sladění činnosti představených leteckých návodčích (JTAC) s osádkami letounů a vrtulníků a veliteli pozemních jednotek v mnohonárodním prostředí, dále prověření schopností hostitelské země poskytnout podporu zahraničním jednotkám (Host Nation Support) a schopnost doplňování paliva za letu letounů JAS-39 Gripen.

Nechyběl bezpilotní prostředek

Do letošního, již sedmého ročníku cvičení, které bylo pod taktovkou 22. základny vrtulníkového letectva Sedlec, Václavice u Náměště nad Olavou, se zapojilo americké letectvo s bezpilotním prostředkem MQ-9, tankovacím letounem KC-135 a strategickým bombardérem B-52. Českou armádu reprezentovala čtveřice bitevních vrtulníků Mi-24V/35, dva přepravní vrtulníky Mi-171Š, dva bojové letouny JAS-39 Gripen a pět bitevních L-159 Alca. Z dalších armád vyslaly letadla na cvičení Slovensko – vrtulník Mi-17 a Německo – bojové letouny Eurofighter 2000 a PA-200 Tornado a cvičné letouny Learjet 35A a Pilatus PC-9.

L-159 v akci

Vojáci obhlíží prostor zasazení

Legendární Hind ovládl bojiště

Návodčí v terénu

Vojáci při výsadku na místě určení

„Smart Energy“ v ozbrojených silách

Využití nových způsobů získávání elektrické energie není spojeno jen s ekologickým přístupem a udržitelností rozvoje lidské populace. S jejich uplatněním se můžeme setkat i v ozbrojených silách, jejichž činnost je závislá nejen na přísunu pohonných hmot a vojenského materiálu, ale také na zásobování jednotek elektrickou energií.

S rozvojem robotických prostředků a vybavení vojáka 21. století se otvírají možnosti pro další technologické či systémové aplikace. Vzhledem k významnému technologickému pokroku téměř ve všech oblastech lidského snažení se projevuje nárůst technologických aplikací také ve vojenství. Jedná se například o použití exoskeletonových aplikací směřujících k posílení schopností jednotlivce nebo nových zbraňových systémů, masový rozvoj kvality a dosahu senzorů, včetně informačních

a spojovacích systémů. K významnému pokroku došlo rovněž ve využívání energeticky náročných systémů určených k působení na protivníka. Týká se to např. laserů, elektromagnetických děl (elektromagnetismus zde slouží k vymetení projektilu z hlavní), ale i o elektromagnetické pulzní zbraně (se směrovanou energií, kde elektromagnetismus nahrazuje „projektil“, způsobující poškození přenosem energie na cíl). Tyto nové technologické aplikace vytváří nové koncepty jejich

použití s vysokým potenciálem utvářet nové modifikace standardních takticko-operačních postupů. Současně však s sebou nesou i další důležitý aspekt, kterým je zpravidla vyšší energetická spotřeba, tu je nezbytné nějakým způsobem připravit, přenést, popř. skladovat.

Zajištění energie v operacích

V obecné rovině existují v současné době teoreticky tři možné přístupy, jak si poradit s potřebou energetického zabezpečení v operacích. První je zaměřen na zefektivnění stávajících kapacit a zvýšení výkonů (tj. kapacit baterií, energetických zdrojů, spotřebičů nebo přenosových soustav), což se v současné době jeví jako hlavní přístup k využívání těchto nových technologických aplikací. Zvýšení výkonu elektrických zdrojů lze dosáhnout i modulárním propojením zařízení (baterií, novějších typů elektrocentrál apod.).

Hybridní energetické kontejnerové řešení, tj. hybridizace diesellového generátoru (s využitím solárních panelů), umožňuje výrazně snížit spotřebu paliva generátoru. Tento systém bude představen koncem roku 2020 či začátkem roku 2021. Maximální konfigurace v kontejnerech ISO 1C představuje solární panely o 30 kWp a vnitřní baterii s kapacitou 300 kWh. Použití solární energie, její uložení v bateriích a používání pouze v případě potřeby snižuje nejen objem paliva spotřebovaného pro dodávku elektřiny, ale je také příznivější pro životní prostředí a nevytváří v noci hlukovou zátěž.

S požadavkem na skladování elektrické energie bude nutné neustále vyvíjet baterie či superkapacity (vysokokapacitní kondenzátory) s vyšší kapacitou, ale s menšími rozměry a nižší hmotností. S rostoucími výkony a kapacitami však bude nezbytné řešit i nové složitější způsoby zajištění jejich bezpečnosti během provozu, skladování a přepravy. Příkladem může být požár osobního vozu Tesla v listopadu 2019 v Rakousku, který se hasičům po dobu více než šesti týdnů nedařilo uhasit. Přesto však lze očekávat i další rozvoj v oblasti zvyšování kapacit. Patrná je platnost obdoby Moorova zákona z poloviny 60. let minulého století, který v té době charakterizoval rychlost růstu tehdejšího počítačového výkonu zdvojnásobením kapacit tranzistorů každé dva roky. Toto pravidlo platí i nadále, avšak již ne u tranzistorů, ale u mikročipů současných počítačů. Skutečností však je, že lze tento Moorův zákon aplikovat také v obecnějším pojetí, tzn. i pro baterie, žárovky a další zařízení. Druhým přístupem je snižování spotřeby elektrické energie. To by měla být logicky hlavní cesta, avšak především z důvodů současných technologických omezení je to přístup pomalejší, zpravidla nákladnější, a tedy spojený s méně jistými praktickými aplikacemi. Jednou z možných cest je zavádění palivových článků, které umožňují efektivní přeměnu energie. Využití palivových článků ve vozidlech, kromě vysoké účinnosti, přináší další

benefity, jako jsou tichost provozu se současným výrazným poklesem počtu „pohyblivých“ dílů, tj. také snížení potřeby na mazání a další údržbu. Zároveň je palivový článek v kombinaci s elektromotorem lehčí než klasické motory s celou pohonnou soustavou a chlazením, tj. vozidla následně mohou být lehčí, s vyšší průchodností terénem a mobilitou. Současně při snížení hmotnosti dochází k dalšímu poklesu potřebné energie pro zajištění vlastní mobility vozidla. Volný prostor vzniklý náhradou klasické pohonné soustavy tak je možné dále využít, například pro přepravu pitné vody pro osádku. Z technického hlediska využití elektromotoru u každého hnaného kola poskytuje lepší možnost manévru, např. otočení na místě, či jízdu bokem, což je opět nový prvek z hlediska mobility ozbrojených sil s bezprostředním dopadem na taktiku jejich nasazení. Mohli bychom s nadsázkou říci, že tím vlastně pozbývá platnost povel „vpřed“, protože tato vozidla mohou jet „vpřed“ jakýmkoliv směrem.

Vodíkové palivové články lze již dnes využívat např. jako pohon vozidel, lokomotiv nebo lodí. Palivové články umožňují přímou transformaci energie, zejména na elektrickou energii. Vodíko-kyslíkový palivový článek může dosahovat získání cca 80 % využitelného množství energie oproti 30 % u tepelných elektrárn. Není však jednoduché získat dostatečné množství vodíku za přijatelnou cenu.

Proto se v současné době vyvíjejí různé technologie pro jeho získávání. Příkladně se naskýtá i možnost využívání fotosyntézy, která pomocí tzv. umělých listů napodobuje přírodní proces, při kterém dochází k přeměně vody na kyslík a vodík.

Třetím možným přístupem je eliminace potřeby energie, tj. celková technologická a aplikační změna. Uplatnění tohoto přístupu vychází z předpokladu, že změnou celkového konceptu a přístupu již nebude k dosažení původního cíle potřeba stejných zdrojů jako dříve. Jedná se například o aplikaci bezdrátového přenosu elektrické energie, či přenos energie zářením, apod. Důležitým kritériem pro zavádění těchto nových technologií však budou další aspekty, jako je např. ochrana vlastních sil, zabránění jejich identifikace či možnosti převzetí kontroly nad vlastními silami a prostředky protivníkem. Na druhé straně tento koncept může představovat ofenzivní nástroj k převzetí kontroly nad technologiemi a prostředky protivníka.

Získávání energie v budoucnosti

O možnostech přeměny solární energie ve vesmíru v mikrovlnné paprsky, které budou vysílány k Zemi a pak budou v mobilních přijímačích přeměňovány v použitelnou elektřinu, se zmínil ve svém díle „Příštích sto let“ i politolog a prognostik George Friedman. Ve své knize naznačil, jak ovlivní nové technologie

PowerBox – výrobek je výsledkem spolupráce mezi společnostmi AXSOL a Zarges – PowerBox. Slouží k dodávkám elektřiny dle potřeb uživatele. PowerBoxy mohou být dobíjeny pro nepřetržité použití z různých zdrojů energie, např. palivovými články, solárními panely, alternátory atd. Vzhledem k uložení ve skříni Zarges Mitrasat má ARVEY A1 vysokou odolnost proti nárazům, prachu, vodě a elektromagnetickým vlnám či pulzům. Je certifikovaný pro normu VG95477. Tento variabilní systém umožňuje volbu optimální konfigurace podle účelu použití.

budoucí válečné konflikty mezi státy a aliancemi. Pokud by bylo možné dodávat energii vybraným zařízením na dálku, např. 50 až 100 km, tak lze změnit celkový koncept mobility a zabezpečení jednotek. Tento koncept skutečně není z kategorie sci-fi, neboť již dnes běžně máme možnost využití bezdrátového dobíjení mobilů, ale také vozidel či bezdrátového dobíjení mobilů ve vozidlech. Technologicky se tedy blížíme k reálnému využití obdobného konceptu jako u Wi-fi sítě, kde základní „vysílač“ vysílá a „routery“ následně signál dále předávají, čímž zvyšují dosah původního vysílače. Ve spojení např. s elektromagnetickými zbraněmi by tedy nebyla nutná distribuce a zásobování municí, což by mělo dopad i na snížení požadavků na zabezpečení PHM, ale bylo by možné potřebnou energii přenášet na dálku. Tím by vznikaly zcela nové taktické možnosti působení jednotek, včetně jejich udržitelnosti v operacích.

Je rovněž možné předpokládat, že koncept vojáka 21. století bude směřovat k většímu rozšíření využití energie lidského těla, která by mohla v konečném hledisku umožnit „energetickou soběstačnost jednotlivce“. Pokud lidské tělo v klidu produkuje přibližně 100 wattů a komerčně jsou již dostupné čipy, které lze zabudovat do funkčního prádla, může se stát vize „energetické soběstačnosti vojáka“ zcela reálnou.

Zásobování energií v blízké době

Těžko si lze představit, že bude nadále možné v ozbrojených silách uspokojovat vysoké nároky na dodávky elektrické energie prostřednictvím elektrocentrál a klasických rozvodných sítí. Již dnes se k zásobování elektrickou energií zavádějí vedle obnovitelných zdrojů např. sofistikované senzory a zařízení pro řízení distribuce dodávek elektřiny podle optimalizovaných požadavků na základě aktuální potřeby, včetně využívání internetu věcí (Internet of Things – IoT). Vzhledem k propojení sítě senzorů, popř. využívání umělé inteligence lze dosáhnout vysoce efektivního systému zásobování elektrickou energií. To však bude mnohdy záviset také na časových možnostech pro aktivaci celého systému.

V současné době dosáhly některé vědecké instituce a komerční společnosti významných úspěchů při výrobě ultralehkých solárních článků, jež mají srovnatelnou účinnost s konvenčními solárními panely. Také jejich použití je mnohem flexibilnější vzhledem k možností jejich umístění na různé pevné povrchy, a tím i snadné manipulace.

Již dnes můžeme konstatovat, že technologická převaha bude jedním z rozhodujících faktorů v konfrontaci s protivníkem. Podstatným předpokladem pro dosažení požadovaných vojenských cílů tak bude v budoucnosti i dostatečný přísun elektrické energie. Pro její získávání se bude využívat celá řada různých zdrojů. Jejich diverzifikace bude mít příznivý

dopad na bezpečnost dodávek elektrické energie a bude mít vliv na odolnost, ale také na možnou zranitelnost celého zásobovacího systému.

Nejrychleji se v minulosti technologie rozvíjely během válečných konfliktů. Vzhledem k vysokým rozpočtům na obranu a modernizaci ozbrojených sil však bude vojenský výzkum i v době míru představovat značný potenciál pro jejich rozvoj. Trend naší stále rostoucí závislosti na elektřině bude nadále pokračovat, včetně rozšiřování různých mobilních zařízení, což umožní také nové typy baterií či palivových článků (vodíkové, křemíkové, polymerní atd.). Elektrická energie, popř. vodík budou

pravděpodobně novodobými pohonnými hmotami a jejich zabezpečení v dostatečné míře se stane jednou z prioritních logistických výzev v budoucnosti.

Text: Pavel Lipowský, Pavel Foltin,
foto: AXSOL a Vladimír Marek

**Devatenáct sanitek
poslouží vojenským
zdravotníkům
na praporních
obvazích**

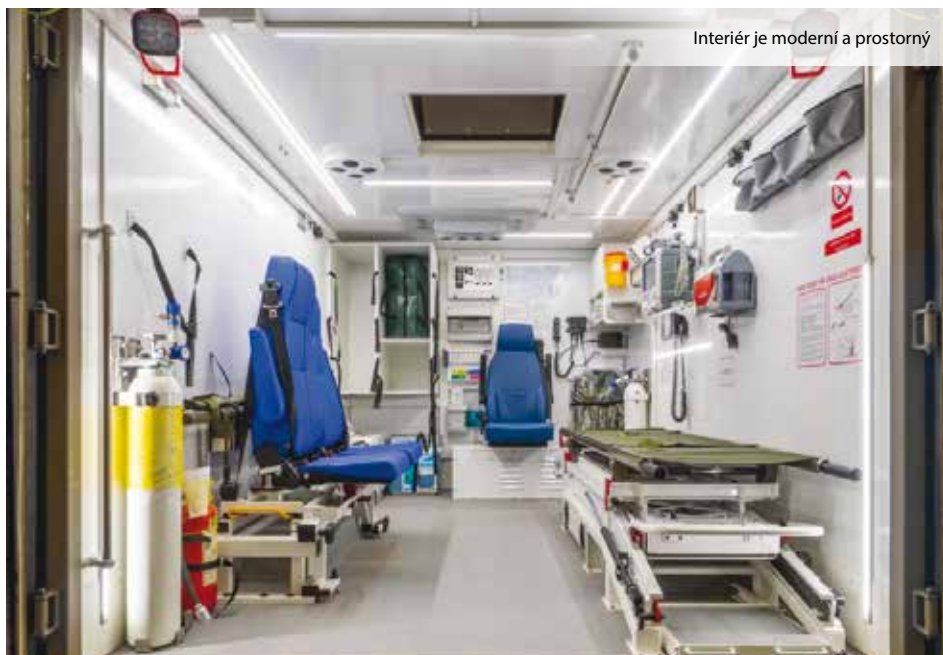
Nové sanitky

Zástupci Agentury vojenského zdravotnictví a Centra zabezpečení materiálem technických služeb Štěpánov převzali první čtyři vozidla LZTOP (Lehký zdravotnický terénní odsunový prostředek). Zbývajících patnáct kusů armáda převezme do konce roku. Nové sanitky budou sloužit zejména v ČR, proto nejsou vybaveny balistickou ochranou.

Nové sanitky začne jako první používat 6. zdravotnický prapor Agentury vojenského zdravotnictví, ostatní budou směřovat k praporním obvazům ostatních prvků armády. LZTOP je vybaveno zdravotnickou nástavbou na podvozku v armádě využívaných vozidel Iveco. Přepravovat může dva ležící pacienty a jednoho sedícího zdravotníka, nebo jednoho ležícího a minimálně dva sedící pacienty a jednoho sedícího zdravotníka. Bez doplňování zásob spotřebního zdravotnického materiálu, vody a pohonných hmot dokáže fungovat v dosahu 500 kilometrů a maximálním čase 16 hodin. Konstrukce a vybavení zajišťuje snadné nakládání a vykládání raněných, jejich výstroje a výzbroje, stejně tak je jednoduchý i nástup a výstup sedících pacientů i zdravotníků. „Nástavba zároveň umožňuje provádění lékařských výkonů nutných k záchraně raněných nebo nemocných, tedy výkony nechirurgického charakteru a základní resuscitaci,“ uvedl ředitel sekce vojenského zdravotnictví brigádní generál Zoltán Bubeník.

Špičková výbava

Oproti v misiích využívanému LOV Iveco Zdrav nejsou tyto vozy vybaveny balistickou ochranou, a proto jsou určeny zejména k zajištění odsunového systému zdravotnického zabezpečení Armády ČR v polních i mírových podmínkách ve středně těžkém terénu a na silnicích. Sanitky jsou vybaveny špičkovou technikou, včetně komunikačních prostředků. Jedna sanitka s plnou výbavou vyjde na 10,7 milionu Kč (bez DPH), resp. téměř 13 milionů Kč včetně DPH. Za tu cenu je každé vozidlo vybaveno zesílenou ochranou

Interiér je moderní a prostorný

podvozku, palivové nádrže proti proražení, brzdovým systémem s dvěma okruhy, předním ochranným rámem, možností připojit na přední rám elektrický naviják, kotevními prvky pro železniční nebo letecký transport, venkovními 230V zásuvky, vnějšími elektrickými konektory, klimatizací, couvací kamerou a dalším podobným vybavením. Podle požadavků vozidlo pohání vznětový motor o výkonu minimálně 130 kW. V LZTOP dále najdeme radiostanici AN/PRC-117G, vnitřní digitální komunikační zařízení VICM 200 a zodolněný notebook, který funguje jako terminál bojového vozidlového informačního systému (BVIS).

BVIS je základní nástroj pro automatizaci práce uživatelů pozemních sil na nižším taktickém stupni (rota, četa). Podporuje plánování a řízení činností, tvorbu společného operačního obrazu situace, tvorbu a výměnu dokumentů, signálů a zpráv, práci s mapovými podklady a provádění taktických úloh a výpočtů. Datový přenos zajišťuje radiostanice. Nové sanitky Iveco v armádě částečně nahradí Land Rover Defender 130 ZOP (LRD 130 ZOP).

*Text: Michal Voska, mjr. Lada Ferkálová,
foto: archiv firmy Variel*

Vojáci 41. mechanizovaného praporu absolvovali kompletní výcvik ve střelbách

Nesedíme v kasárnách – výcvik „jede“ dál

Druhý zářijový týden byl u 41. mechanizovaného praporu z Žatce ve znamení ostrých střelb. Všechny jednotky, včetně štábu, absolvovaly nácviky střelby z ručních zbraní a ve vojenském újezdu Hradiště v Doupovských horách se uskutečnily střelby z lafetovaných zbraní z kolových bojových vozidel Pandur. Minometná baterie se podílela na mezinárodním cvičení Ample Strike.

„Všechny jednotky včetně štábu absolvovaly ostré střelby z ručních zbraní a současně proběhly střelby z lafetovaných zbraní z vozidel KBVP Pandur, a to ve dne i v noci. Veškerý výcvik samozřejmě probíhal při maximálním dodržení všech hygienických opatření,“ informuje velitel 41. mechanizovaného praporu podplukovník Stanislav Kočica. „Poslední součástí výcviku byl kurz bojových střelb pro příslušníky celé 4. brigády rychlého nasazení, který vedl náš prapor. Na tomto kurzu se účastníci učili plánovat, vést a řídit bojové střelby přímo v praxi, a to pod vedením našich zkušených instruktorů.“

Na střelbu se klade důraz

Všichni příslušníci praporu zvládají manipulaci i prostou střelbu s útočnou puškou Bren bez problémů. Proto se při výcviku přistupuje i ke složitějším úlohám, jako je střelba na větší vzdálenost, střelba za pohybu, střelba z různých pozic, bojová střelba dvojic, střelba se vzájemným krytím, střelba se záměnou zbraní nebo střelba s využitím „slabé“ a „silné“ ruky. „Střelecká příprava patří mezi nejdůležitější prvky našeho výcviku a klademe na ni velký důraz. I proto jsem se rozhodl pokračovat v tomto výcviku v době druhé vlny pandemie.

Přesto jsme stanovená hygienická opatření nepodcenili a všichni cvičící byli poučeni, jak se mají chovat a co všechno musí v rámci možné náklady dodržovat,“ upozornil velitel praporu podplukovník Kočica.

Ample Strike s minometkou „41“

Výcvikem prošla i minometná baterie, která se podílela na mezinárodním cvičení Ample

Strike ve vojenském újezdu Boletice. „Její cvičení bylo zaměřeno na sladění činnosti před-sunutých leteckých návodčích s osádkami letounů i vrtulníků a veliteli pozemních jednotek v mnohonárodním prostředí.“

„Z hlediska současnosti a dohledné budoucnosti zůstává minomet nenahraditelným prostředkem palebné podpory, což dokazuje praxe z mnoha konfliktů,“ pokračuje podplukovník Kočica. „Proto i této fázi výcviku věnujeme pozornost, neboť si zde příslušníci minometné baterie prověřují schopnost plnit palebné úkoly v co nejkratším čase právě v koordinaci s prostředky vzdušné podpory.“

Text: Jana Deckerová, foto: 41. mpr

Generálka Šmerdová vyhodnotila činnost VFS za rok 2019

V minulém roce věnoval Vojenský fond solidarity 25 nezaopatřeným dětem z vojenských rodin vánoční finanční dar v celkové výši tři sta tisíc korun, přijal dvanáct oficiálních žádostí o pomoc a finančně podpořil šest vojenských rodin. Poskytl tak pomoc v celkové výši téměř 700 tisíc korun. Tuto částku tvořily finanční dary pro vojáky s rodinami, které postihlo těžké zranění, vážné onemocnění, náhlé úmrtí, živelní pohroma či nezaviněná finanční tíseň. Fond také finančně podpořil nezaopatřené děti, které tragicky ztratily rodiče v souvislosti s výkonem služby. V loňském roce měl Vojenský fond solidarity k využití více jak 13 milionů korun.

V Prostějově se sešli veteráni výsadkových jednotek

Prostějovský klub výsadkových veteránů letos slaví 30 let od svého vzniku, a proto se celkem 308 vojenských výsadkářů z Česka a Slovenska sešlo začátkem září na místním letišti. Prostějovský klub je vůbec prvním svého druhu a byl inspirací pro další, které následně vznikly. Dvoudenní setkání červených bareťů byl zahájen slavnostním nástupem a seskoky veteránů, ukázkou výcviku výsadkářů a prohlídkou vojenské techniky doplnil večer kulturní program a prohlídka města Prostějov. Vybraní veteráni převzali od generála Pavla Koláře Čestný odznak AČR za Zásluhy a pamětní minci náčelníka Generálního štábu AČR za vynikající službu u výsadkových a speciálních jednotek a aktivní podporu klubů výsadkových veteránů v České i Slovenské republice. Jedním z významných byl i devadesátiletý plukovník Miloslav Juříček, který je stále aktivním členem prostějovského klubu výsadkářů.

Čeští vojáci v Afghánistánu pomohli s předáním humanitárního daru

Příslušníci 21. úkolového uskupení Armády ČR v misi Resolute Support se podíleli na předání humanitárního daru – dekontaminačních jednotek. Jednalo se o společnou akci Ministerstva zahraničních věcí ČR, Armády ČR a českého zastupitelského úřadu v Kábulu. Hlavním koordinátorem byl velvyslanec v Afghánistánu Jiří Baloun. Dekontaminační jednotky vyrobené českou firmou zakoupilo Ministerstvo zahraničních věcí ČR zejména pro zdravotnická zařízení. Pomoci mají místním lidem v boji proti koronavirové pandemii. Leteckou přepravu a následnou logistickou podporu v Afghánistánu zajistili čeští vojáci v Kábulu. Díky přispění našich vojáků, kteří zabezpečili nakládku, přepravu a předání, se humanitární dar dostal rychle a včas na místo určení.

Divadlo pod Palmovkou uvedlo hru o hrdinech odboje

Jako akční béčko o hrdinech operace Anthropoid uvedlo pražské Divadlo pod Palmovkou v září inscenaci s názvem 294 statečných. První premiéru divadla v nové sezoně připravil režisér a člen hereckého souboru Tomáš Dianiška. Události kolem atentátu na říšského protektora Reinharda Heydricha uvedlo jako doku-fikční hru. Číslo v názvu hry odkazuje k počtu nejbližších spolupracovníků parašutistů, kteří na Heydricha spáchali atentát, z řad českého odboje, jež nacisté popravili. V reakci na atentát, který bývá označován jako nejhrdinnější čin českého odboje, ale nacisté zavraždili několik tisíc Čechů, především vypálili obce Lidice a Ležáky.

Semtínské Centrum podpory operací je novým logistickým prvkem v podřízenosti Velitelství pro operace

Hodně ostrý start

Semtínské Centrum podpory operací vzniklo letos v lednu jako logistický prvek v podřízenosti Velitelství pro operace. Plní zejména úkoly v oblasti logistické podpory zahraničních operací, která zahrnuje decentrální pořízování majetku a služeb, následně kompletní logistický proces. Ten obsahuje evidenci majetku, správu a manipulaci s ním, včetně celního odbavení a distribuce k jednotkám nasazeným v zahraničí.

Náčelníci Centra podpory operací je podplukovnice Radka Martykánová, která má dlouhodobé zkušenosti s problematikou zabezpečení zahraničních operací a plnění úkolů logistického zabezpečení. Působila nejprve jako zástupce náčelníka a od roku 2018 jako náčelnice Centra zabezpečení zahraničních operací a mimořádných stavů Pardubice.

První zkouška nouzový stav

Letošní půlrok byl pro Centrum podpory operací v mnohém výjimečný, a to nejen díky tomu, že se reorganizoval na nový prvek v podřízenosti Velitelství pro operace. Současně se podařilo navýšit počty centra tak, aby bylo schopno bez omezení plnit požadované úkoly. „Naše řady rozšířili nejen zkušení

příslušníci armády, ale také jsme do týmu získali několik rekrutů z přímého náboru. Udělali jsme všechno pro to, aby náš největší zákazník, tedy voják nasazený v zahraniční operaci, nepoznal, že na malém pardubickém útvaru probíhají nějaké změny,” popisuje činnost centra jeho náčelnice podplukovnice Radka Martykánová.

Polovina března byla hned první zkouškou připravenosti reagovat na mimořádné stavy, a to především s ohledem na vyhlášení nouzového stavu z důvodu pandemie COVID-19. Už před jeho vyhlášením Centrum kompletovalo veškerý materiál. „Ve spolupráci se 14. plukem logistické podpory jsme zabezpečovali přepravu ubytovacích kontejnerů a jejich vybavení pro vojenské zdravotníky na

všech hraničních přechodech. Později jsme s libereckými chemiky řešili průběžnou dekontaminaci těchto kontejnerů. S pardubickými logistiky jsme rovněž spolupracovali na přepravách zdravotnického materiálu a jejich následné distribuci ze skladů Správy státních hmotných rezerv na místa určení,” popisuje úkoly centra v období po vyhlášení nouzového stavu podplukovnice Martykánová. Dále plnili také úkoly k zabezpečení Chytré karantény. Centrum podpory operací bylo, a v současné době stále je, také dočasným meziskladem zdravotnického materiálu pro mobilní odběrové týmy. Řešilo rovněž distribuci vybavení pro odběrová místa, jako byly lednice či klimatizační jednotky.

CPO ve spolupráci se 14. plukem logistické podpory zabezpečuje rozvoz ochranných pomůcek pro AČR pro celé republiky.

„Jednorázové roušky, respirátory, ochranné štíty a další ochranné pomůcky jsme pomocí více než čtyř kontejnerů přepravili do našich skladů v Pardubicích-Semtíně. Zde následoval proces přerozdělení a kompletace materiálu do zásilek pro 14 krajských vojenských velitelství,“ popisuje průběh procesu distribuce ochranných pomůcek major Martin Vácha, zástupce náčelnice Centra podpory operací. Zbývající ochranné pomůcky jsou určeny k zabezpečení hlasování osob nakažených onemocněním COVID-19, a dále lidí v karanténě. Jedná se o tři kategorie volebních míst – stacionární volební stanoviště „drive-in“, pobytová zařízení a domácí prostředí, kde vojáci spolu se zapisovateli z krajských úřadů zabezpečují průběh volebního procesu pro výše uvedené osoby po dobu prvního i druhého kola krajských a senátních voleb. Z krajských vojenských velitelství bude v příštích dnech část ochranných pomůcek dále distribuována na teritoriální krajské úřady k zabezpečení

členů speciálních volebních komisí. V kasárnách Centra se také natáčelo instruktážní video Ministerstva vnitra ČR k provozu stanoviště „drive-in“ během voleb.

271 tun a 35 tisíc kilometrů

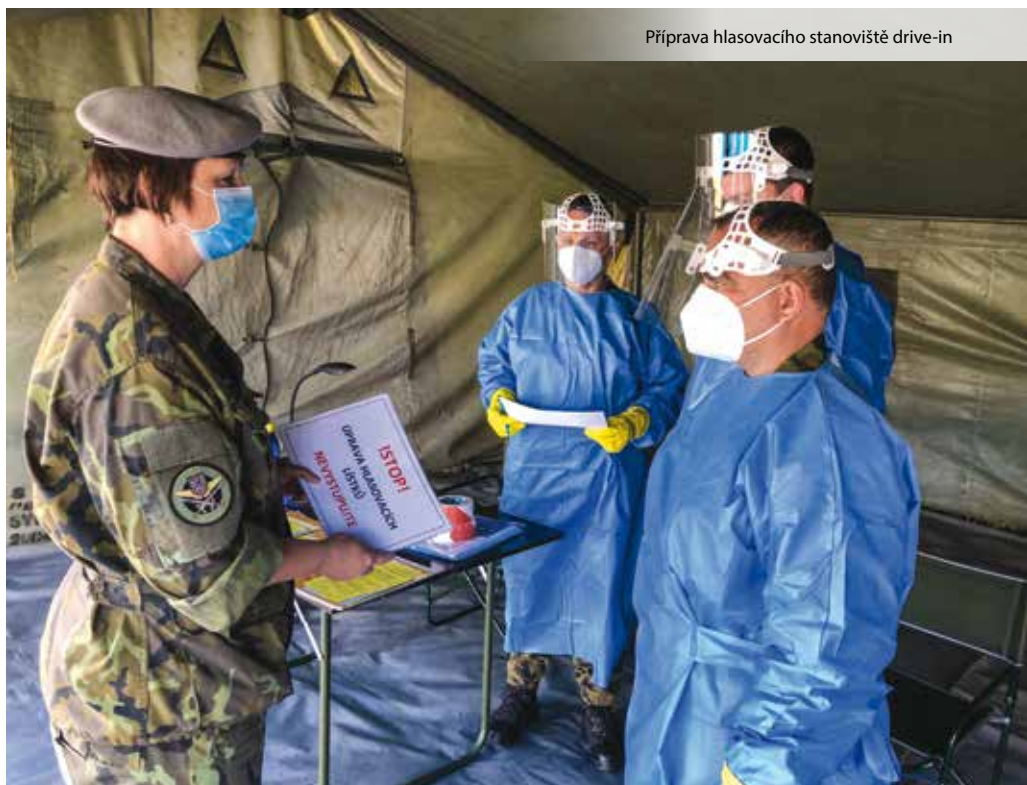
Všechny zmíněné úkoly se plní bez toho, aby se jakkoliv přerušila komplexní logistická podpora jednotek nasazených v zahraničí. Během nouzového stavu, tedy od března do května, Centrum zabezpečilo distribuci 221 tun různého materiálu po celé republice a přitom jeho lidé najeli 25 tisíc kilometrů. Za devět měsíců své existence pak Centrum distribuovalo celkem 271 tun materiálu od ochranných roušek po ubytovací kontejnery a najelo 35 tisíc kilometrů. To vše od organizace distribuce po samotný rozvoz zajišťuje necelá stovka vojáků a občanských zaměstnanců.

Text: kpt. Helena Řebíčková,
foto: kpt. Helena Řebíčková a archiv CPO

Spolupráce Centra se 14. plukem logistické podpory je nadstandardní díky své vzájemné dislokaci a podobným úkolům. Společně kooperují při plnění běžných úkolů logistického zabezpečení jednotek nebo při zabezpečení zahraničních operací. V případě potřeby si také dokáží vyjít vstříc se sdílením schopností, které druhý v daný okamžik nemá. „Po zavedení nouzového stavu naše spolupráce nabrala na intenzitě, společně s plukovníkem gšt. Miroslavem Horáčkem jsme nepřetržitě řešili většinu přeprav materiálu a další úkoly vydané Velitelstvím pro operace,“ komentuje spolupráci s logistiky podplukovnice Martykánová.

Další úkol volby

Momentálně se vojáci ze semtínského Centra podpory operací aktivně podílí na zabezpečení distribuce zdravotnického materiálu určeného k ochraně členů speciálních volebních komisí po celé České republice. Počátkem září převzali postupně celkem 42 palet zdravotnického materiálu ze skladu Správy státních hmotných rezerv ve Svojšicích u Kolína.

Příprava hlasovacího stanoviště drive-in

Dvacátý ročník přinesl skvělou podívanou i přes omezení spojená s koronavirem

Jubilejní Dny NATO

Dny NATO & Dny Vzdušných sil AČR jsou největší bezpečnostní přehlídkou v Evropě. Mottem akce je „Naše bezpečnost není samozřejmost a bez bezpečnosti není prosperita“, a proto je jejím hlavním cílem prezentovat široké veřejnosti armádní techniku, kterou disponuje nejen AČR, ale i naši spojenci. Letošní ročník se bohužel kvůli pandemii koronaviru musel obejít bez diváků, na něž místo toho čekala řada televizních a internetových přenosů.

Generál Opatra dekoruje vojáky

Jedna z největších prezentací Aliance ve střední Evropě, každoroční svátek vojenství a letectví, se bohužel musel obejít bez diváků. Těch každoročně zavítá na tuto akci více než 200 tisíc. I z tohoto důvodu bylo možné sledovat všechny dynamické ukázky, ale i bloky zajímavých rozhovorů z pohodlí a bezpečí domova. I přes tuto změnu, která bohužel musela nastat, bylo na co se dívat a hlavně byl letošní ročník ve znamení díky příslušníkům IZS a ozbrojených složek. „Právě vojákům, policistům, hasičům, jakož i zdravotníkům a hygienikům chceme na této velkolepé přehlídce vyjádřit naše uznání za jejich nasazení v době koronavirové krize. V neposlední řadě děkují také zástupcům Spojených států amerických a dalším aliančním partnerům, že navzdory pandemii můžeme opět naší veřejnosti představit, že jsme v rámci NATO jednotní a připravení se společně bránit,“ uvedl ministr obrany Lubomír Metnar a vzdal hold všem, kteří pomáhají.

Investice jsou třeba

Při slavnostním zahajovacím ceremoniálu byla na letišti oceněna vyjma příslušníků AČR i řada záchranářů a příslušníků bezpečnostních sborů za nasazení během jarního nouzového stavu. Další stovky lidí byly oceněny v neděli. Premiér Andrej Babiš neopomenul zmínit úlohu armády, ale také potřebu modernizací a investic, které zaručí naši připravenost a odhodlanost plnit závazky vůči Alianci. „Covid jen potvrzuje to, co už dávno víme. V krizi se vždycky spoléháme na armádu, a to nejenom vláda, ale celá naše společnost. Všichni víme, že armáda nás nikdy nezklame. V minulosti armáda doplácela na finanční škrtky. Dnes je tomu jinak. Víme, že armádu potřebujeme a že bez investic by se nám časem rozpadla,“ uvedl premiér Babiš. Ten dále zmínil největší novodobou investici v podobě

akvizice nových bojových vozidel pěchoty pro 7. mechanizovanou brigádu a také blížící se konec leasingu letounů Gripen. „Jde o investici velkou, ale také o investici, která měla proběhnout už dávno. Zároveň jsou zde Gripeny, které slouží v armádě patnáct let a jejich leasing vyprší v roce 2027. Začíná být nejvyšší čas poohlížet se po tom, jak nadále zajišťovat suverenitu našeho vzdušného prostoru,“ dodal premiér Babiš.

Výsadkáři a spojenecká technika

Nejen při zahájení byly k vidění seskoky výsadkářů. Ti nesli jak vlajky České republiky, Aliance, ale kupříkladu i města Ostrava. V prvním případě šlo o seskoky před slavnostní ceremonií udílení medailí, další pak během show, kdy se prezentovala schopnost výsadkářů a letounu Casa. Německé letectvo si připravilo ukázkou simulace doplnění paliva za letu z letounu Airbus A400M Atlas a dvojici českých Gripenů. Tato unikátní ukázka přinesla divákům pohled, který je obvyklý jen pro posádky zmíněných letounů. Gripen, který slaví v AČR patnáctileté úspěšné působení, se představil na nebi i v řadě dalších ukázek, včetně mistrné pilotáže mistra světa v Red Bull Air Race Martina Šonky se strojem EXTRA-300 a pilota stíhacího letounu Gripen Iva Kardoše. Při jejich vystoupení se tajil dech a piloti při své show dokazují, že i malý, obratný, akrobatický speciál se může na metry přiblížit stíhacímu stroji a společně pak ovládnout nebe při ukázce nejvyšší pilotáže. Z letecké techniky AČR pak nechyběla ani ukázka strojů L-159 Alca, které operují z 21. základny taktického letectva.

Historie, ale i současnost

Vyjma vzdušných ukázek bylo možné zhlédnout řadu pozemních vystoupení, v první řadě s novodobou technikou, kdy se prezentoval bojový výsadek 43. výsadkového praporu AČR

s jednotkou AGAT polských speciálních sil, útok na postavení nepřítele pod taktovkou 7. mechanizované brigády, a nechyběl ani 102. průzkumný prapor při simulaci přepadu průzkumnou skupinou, které sekundovala letecká technika v podání vrtulníků Mi-171 z 22. základny vrtulníkového letectva. Z historických ukázek byla k vidění rekonstrukce druhoválečných bojů o Štítinu, kde několik desítek členů klubů vojenské historie simulovalo rudoarmějce, československé vojáky a urputně se bránící německé vojáky. Celkem se do organizace ukázek, ale i do jejich samotného provedení zapojilo přes 400 vojáků se 140 kusy techniky napříč útvary AČR.

Text: Michal Voska,

foto: Michal Voska a kpt. Karel Husmajer

A fakta

DNY NATO V OSTRAVĚ začaly psát svoji tradici v roce 2001, přičemž z původně regionální veřejné prezentace armády, policie a záchranářů se stala největší letecko-armádně-bezpečnostní show ve střední Evropě. Tuto skutečnost dokládá nejen rostoucí zájem ze strany zahraničních účastníků, ale především počet návštěvníků akce.

DNY VZDUŠNÝCH SIL ARMÁDY ČESKÉ REPUBLIKY jsou oficiální akcí českého letectva, která se koná na základě rozhodnutí resortu obrany právě souběžně s Dny NATO v Ostravě, a to jako jejich součást. Vytvořili jsme tak prestižní formát, který je důležitou garancí kvality zejména vůči zahraničním účastníkům. Tato skutečnost se pak odráží v organizaci řady zahraničních aktivit, jako je konání summitu velitelů vzdušných sil zemí V4, bilaterálních setkání, mezinárodních konferencí a workshopů na nejvyšší úrovni právě na naší akci.

Při dynamických ukázkách byla představena i nová přílba

Rekonstrukce druhoválečných bojů o Štítinu

S ředitelem Ústřední vojenské nemocnice Miroslavem Zavoralem jsme hovořili na téma připravovaného komunitního centra pro novodobé válečné veterány

Těší se na tvůrčí nápady

Pojem válečný veterán byl dříve spojován s bojovníky, kteří se účastnili světových válečných konfliktů. Nyní však stojíme v přelomové části dějin naší armády, kdy se stále častěji začíná používat slovo novodobý válečný veterán. Jsme připraveni nově vzniklé sociální skupině věnovat pozornost, vážit si jejího společenského přínosu a poskytnout jí dostatečný respekt a úctu? Na naše otázky nám odpovídal plukovník v. v. a současný ředitel Ústřední vojenské nemocnice – Vojenské fakultní nemocnice Praha Miroslav Zavoral.

Co pro vás představuje pojem válečný veterán?

Je to synonymum pro dostání přísahy. Ochota jít bránit zájmy své vlasti, při nichž člověk nabídně to nejcennější, co má.

Extrémní nárůst veteránů v posledních letech znamená, že se z nás stává národ válečníků?

Nikoliv. Domnívám se, že s několika milionovou populací veteránů ve Spojených státech se z mnoha důvodů nemůžeme srovnávat. Naše armáda pouze plní spojenecké závazky v kontextu mezinárodních smluv. Tato

skutečnost se projevuje narůstajícím počtem mužů a žen, kteří neváhají na několik měsíců opustit své rodiny, své nejbližší, přátele. Nejsou lhostejní k bezpečnosti našeho státu, pohodlí domova vymění obvykle za nehostinné podmínky států, jejichž území je zpusťované válečným konfliktem. Jejich služba zasluhuje obdiv. Zahraniční už získali, nezbyvá, než aby se připojil i domácí.

Jak to myslíte?

Profesionální plnění úkolů našich vojenských specialistů si cení spojenecká vojska ve všech zemích, kde se naši vojáci nacházejí. Respekt

a důvěra ze strany našich koaličních partnerů jsou tou nejlepší zpětnou vazbou, jakou můžeme získat. Navíc máme ještě jednu nespornou vlastnost. Vůči obyvatelstvu ve válečné zóně přistupujeme s pokorou, a to z nás dělá profesionály. Po návratu do tuzemska se však vojáci bohužel setkávají spíše s negativním vnímáním jejich služby.

Máte na mysli verbální útoky v mediálním prostoru?

Útoky pod články na různých zpravodajských serverech jen jedna strana mince. Společnost se těžko srovnává s pojetím ozbrojených

složek na profesionální úrovni. Lidové pojetí armády dob minulých vyžadovalo změnu, na kterou si však mnozí dosud nezvykli. Kosovo naučilo některé lidi říkat: „Vždyť tam jedou jen kvůli penězům.“ Nyní stojíme na milníku, který je takovou maturitní zkouškou naší členské výzrállosti v Severoatlantické alianci. Více než dvacet let od vstupu už je dostatečný čas pro uvědomění si důvodu, proč tam jsme. Vstup a pád Islámského státu nebo teroristické útoky v Evropě jsou důvody, které nám dávají prostor přemýšlet jinak.

Rozumím správně vašim slovům, když je zobecním na tvrzení o společnosti, která si neváží svých hrdinů?

Nelze generalizovat. Jen apeluji na poučku o národu, který zapomněl na své dějiny, a může být nucen si je zopakovat. Dějiny tvořily významné osobnosti. Zkusme je hledat i mezi našimi novodobými veterány, protože si zaslouží náš respekt.

Jako vojenské zdravotnické zařízení nabízíte péči vojákům, potažmo válečným veteránům. Je vaše nemocnice místem, kde se veterán setká s respektem?

Jsmo místo, kde pracují vojáci, z nichž mnozí jsou i válečnými veterány. Porozumění a ochota odráží sounáležitost ke stejné profesní skupině. Poskytovat zdravotní péči zmíněné klientele pramení z úkolů, které naší organizaci uložil zřizovatel. S odkazem na něj bereme péči o veterány jako významnou prioritu. Účastníkům zahraničních misí nabízíme urgentní, preventivní i specializovanou péči, včetně poskytování zdravotně sociálních služeb, při současném využití širokého spektra benefitů.

Můžete nějaké zmínit?

Například série preventivních vyšetření, anonymní psychologické poradenství, možnost ubytování pro rodinu hospitalizovaného veterána a další. Dále uvádíme do chodu specifický chirurgický projekt, který má za cíl vrátit vojáka co nejrychleji zpět do aktivní služby. Nově jsme byli postaveni před úkol zabezpečení komunitní péče pro veterány a jejich rodinné příslušníky.

Co si pod pojmem komunitní péče mám představit?

Vycházíme z Koncepce péče o válečné veterány MO a našim úkolem je navázat na činnost komunitních center pro válečné veterány, která byla otevřena v Brně a Olomouci. Samozřejmě při zachování lokálních specifik hlavního města. Komunitní centrum je místo, kde se budou vytvářet podmínky pro sociální a kulturní realizaci jedince. Zároveň nabídneme pomoc a podporu v různých oblastech života. Konkrétně mohou zmínit právní poradenství, psychologickou pomoc či podporu nebo poradenství v oblasti finanční gramotnosti a jiné. Specifikem našeho centra bude i jeho úzké organizační propojení na poskytování

VÁLEČNÍ VETERÁNI

ve výslužbě

?

CHCETE smysluplnou práci

?

CHCETE být na začátku projektu

?

CHCETE být součástí našeho týmu

Pokud byste chtěli sdílet a uplatnit své životní zkušenosti spojené s nasazením v zahraničních operacích s ostatními válečnými veterány a jejich nejbližšími, hledáme právě Vás!

Své CV zasílejte na adresu info@kevvpraha.cz

... Spojuje nás jedno ...

zdravotních služeb v nemocnici. Centrum však bude mimo areál zdravotnického zařízení a do budoucna se navíc počítá s jeho další redislokací.

Z jakého důvodu?

Věřím, že v listopadu se nám podaří centrum otevřít. V současné době personál centra již vyvíjí aktivity ve prospěch této cílové skupiny. Přednášky, výstavy, kurzy, semináře zabezpečíme v současných prostorech. Avšak místo, kde veterán nalezne další možnosti vzdělávání, pomoci či podpory, včetně možného přespání z důvodu vyšetření v naší nemocnici, krátkodobé azylové či sociální bydlení, zatím k dispozici nemáme. Za tímto účelem a kvůli efektivnější nabídce již zmíněných aktivit plánujeme využít nemovitost v krásné pražské městské části Ořechovka.

Chystáte se koupit nějakou reprezentativní vilu?

To naštěstí nemusíme. Ve vlastnictví nemocnice je historicky velmi cenná vila v Dělostřelecké ulici. Objekt byl Ministerstvem obrany dlouhodobě nevyužíván. Jeho nedávný převod do vlastnictví nemocnice byl podmíněn závazkem, že bude využit pro potřeby válečných veteránů ve smyslu zabezpečení právě komunitní péče. Věřím, že se nám podaří, ve spolupráci s Armádou České republiky a Ministerstvem obrany, důstojným způsobem propojit odkaz minulosti s účelem současnosti.

Máte už konkrétní plán?

V současné době nás čeká studie a projekt, kde je nezbytné reflektovat potřeby novodobých veteránů, a proto věřím, že budeme svědky bohaté škály tvůrčích nápadů, z nichž bude vybrán ten nejvhodnější. V této souvislosti jsme připraveni k určité formě součinnosti s MO a GŠ AČR. Nesmíme samozřejmě zapomenout ani historii tohoto objektu spojenou s represí v období nacistického a komunistického režimu.

Vaše slova naznačují odhodlání k velkému projektu, realizace ale asi nebude jednoduchá?

Vila vyžaduje opravdu důkladnou rekonstrukci. Novodobí veteráni přibývají dynamickým tempem, a proto by bylo opravdu nerozumné vyčkávat s poskytováním komunitní péče. Nerad bych se pouštěl do určení závazných termínů, ale věřím, že pět let je doba, která při optimálních podmínkách bude odrážet rekonstrukci objektu. Následně bychom pak stávající prostory v blízkosti nemocnice rádi nabídli našemu nelékařskému zdravotnickému personálu jako další zaměstnanecký benefit.

*Text: npor. Štěpán Daněk,
foto: archiv komunitního centra*

Představujeme příslušníky
aktivní zálohy a jejich profese

Záložníci pod lupou

Michal Gozon, narodil se v září 1976 v Benešově,
nyní žije ve vesničce u Benešova

Michal po základní škole studoval dva roky jazykové gymnázium v Praze a potom strávil tři roky na lyceu ve francouzském Dijonu. Po maturitě se ale vrátil do Česka a vystudoval 2. lékařskou fakultu UK. Jako jeden z mála šel po škole na vojnu. V roce 2002 byla ještě povinná, byť už jí zvonil umíráček. Základní službu absolvoval v Benešově jako lékař posádkové ošetrovny a odcházel s kladným vztahem k armádě. Nyní žije se svou ženou na vesnici kousek od Benešova, má dvě děti, psa a bylinnou zahrádku.

Civilní profese

Pracuje jako primář okresního střediska zdravotnické záchranné služby v Benešově. Mají čtyři stanoviště a osm posádek, z toho dvě lékařské, celkem něco přes 80 lidí. Externě spolupracuje s oddělením ARO v benešovské nemocnici, kde se připravoval k první atestaci.

Vztah k armádě

Do kasáren chodil od malička, jeho otec tam dělal správce budov, ovšem jako civilista. Na fakultě se o vojně mluvilo, a zatímco spolužáci přemýšleli, jak se jí vyhnout, Michal byl zvědav na zajímavou zkušenost. Přijímač a odborný výcvik jej bavil a vlastní práce také – věnoval se své profesi, což se většine vrstevníků nepoštěstilo.

Současná pozice v AZ

Bývalá kolegyně z první práce – zdravotní sestra – mu poslala SMS s informací o tehdy už vzniklé jednotce AZ v Těchoníně, která by jej mohla zajímat. Trefila se doslovně do černého. Kontaktoval proto tehdejšího koordinátora, přeskočila jiskra a bylo hotovo. V únoru 2018 podepsal kontrakt a v květnu jel na první cvičení. KZP měl splněný díky vojně. Co jej mrzí je to, že přišel o zážitky z Vyškova... V životopise má atestaci z anesteziologie a intenzivní medicíny a potom z urgentní medicíny. Na základě toho byl jmenován starším lékařem oddělení intenzivní péče – de facto vedoucím JIP – v hodnosti podplukovníka. Takže se nemusel vypracovávat. O to je to větší zážitek, aby dostal očekáváním spojeným se svojí funkcí a hodností. Po roce a půl v AZ se stal velitelem jednotky. V té je 127 tabulkových míst, naplněnost je přes 90 %. Kromě vševojskové části absolvují odbornou přípravu zaměřenou na vysoce nebezpečné nákazy, používání ochranných prostředků (obleky, masky, filtroventilační jednotky), procesy ve specializované infekční nemocnici (SIN) jako dekontaminace nebo řešení krizových stavů, třeba když se někomu roztrhne neprodyšný oblek. Potom následuje několikadenní simulace nepřetržitého provozu nemocnice. Mají rozepsané směny, přijímají figuranty k hospitalizaci, vyšetřují, léčí, střídají se. Většina z jeho kolegů a kolegyně dělá podobnou práci jako v civilu – v praxi ale tak odlišnou. Je to jako jiná dimenze vlastního života. Kolektiv jednotky má Michal moc rád. Všichni jsou tam dobrovolně, musí si něco odpustit, aby mohli cvičit, musejí se učit, trénovat, aby uspěli. Takže jsou motivováni

a je to vidět na tom, jak jednotka funguje. Zní to jako klišé, ale i když mají na některé věci různé názory, drží při sobě a táhnou za jeden provaz. „Kéž by to takto fungovalo i v civilním zaměstnání,“ dodává Michal Gozon.

Motivace pro vstup

Michal patří k lidem, kteří mají široký záběr zájmů a aktivit. Aktivní záloha byla zajímavou možností, jak dělat stejnou práci trochu jinak, jinde a s jinými lidmi. Byl zvědav, jakou cestu armáda urazila. Určitě i výzva, jak zvládne vojenský život, nové úkoly. V armádě je třeba být fyzicky zdatný, takže je nucen trénovat. A samozřejmě možnost nahlédnout pod pokličku nemocnici v Centru (dnes Odboru) biologické ochrany v Těchoníně, o které se v oboru ví, ale málokdo tam byl, natož aby si to osahal.

Reakce okolí

No, koukali. „Co tam jako budeš dělat?“ Tak popisuje Michal řadu pohledů na své rozhodnutí být příslušníkem aktivní zálohy. Uznalé pohledy bývalých spolužáků potěšily, rozsvícené oči dětí naplňovaly hrdostí. V práci to řekl svému šéfovi a spolupracovníkům až po prvním cvičení. Do jedné skupiny napsal, že dostal povolávací, tak ho zpočátku litovali.

Četnost cvičení

Cvičení mají dvakrát ročně na dva týdny (včetně náhradního volna). Je to optimální, sejdou se skoro všichni. Při delším by už byly problémy v práci. K tomu další aktivity jako třeba odborná konference vojenského zdravotnictví. Letos byla kvůli epidemii všechna cvičení zrušena. Mrzí ho to, nejvíc asi kvůli tomu, že nevidí lidi, kolegy a kolegyně.

Ohlasy vojáků z povolání

V uzavřeném areálu Odboru biologické ochrany v Těchoníně úzce spolupracují s vojáky z povolání – dělají školitele, mentory při výcviku. Mají spolu dobrý vztah. Cvičení je pro ně zpestřením a berou je za sobě rovné. Když byl

jednou nějaký provozní problém v Těchoníně, jednotka AZ se zapojila do práce a osvědčila se jako platná součást útvaru.

Pozice vojáka z povolání

Z jednotky odešlo už několik lidí do resortu, většinou do zdravotnické služby. Určitě tam někdo s tímto cílem vstupuje – chce si armádu otukat. Jiný zjistí, že je to fajn organizace, která mu má co nabídnout nad rámec AZ. Osobně o tom ale neuvažuje, jeho hlavní dlouhodobé cíle jsou v civilu. Chce ale jednotku dál rozvíjet. I mezi cvičeními samozřejmě s veliteli čet a dalšími příslušníky pracují, plánují, občas proběhne nějaké setkání nebo akce. Michal Gozon je rád, že může sloužit v AZ. Může dělat něco pro svou zemi, ale i naopak ho to obohacuje v osobním a pracovním životě. A hlavně se těší na další cvičení.

*Na základě vyprávění Michala Gozona
připravil Michal Voska,
foto: archiv Michala Gozona*

Práce v Těchoníně zahrnuje i dekontaminační sprchy.

Benefits poskytované válečným veteránům

Právním základem péče o válečné veterány je zákon č. 170/2002 Sb., o válečných veteránech, ve znění pozdějších předpisů, a dále ustanovení § 59 odst. 2 a 3 zákona č. 221/1999 Sb., o vojácích z povolání, ve znění pozdějších předpisů.

Benefity pro válečné veterány v oblasti péče o zdraví

Finanční podpora na lázeňskou léčebně rehabilitační péči

Tuto podporu lze poskytnout válečným veteránům-důchodcům, jejich manželkám/manželům, družkám/druhům nebo partnerům/partnerkám, a to ve výši do 25 000 Kč na osobu, tedy v případě páru až do výše 50 000 Kč.

Finanční podpora na rekreační pobyt

Tento benefit je poskytován válečným veteránům-důchodcům, a to do 6 000 Kč. Pokud se však rekreačního pobytu společně s válečným veteránem zúčastní i jeho manželka/manžel, družka/druh, partner/partnerka, může finanční podpora dosahovat až 12 000 Kč. V jednom kalendářním roce lze válečnému veteránovi-důchodci poskytnout finanční podporu pouze na jeden z výše uvedených benefitů.

Zvýhodněné rekreační pobyty s ozdravným programem ve Vojenských lázeňských a rekreačních zařízeních, p. o. (dále jen „VLRZ“)

Tento benefit je určen válečným veteránům – bývalým vojákům z povolání a bývalým vojákům v další službě, kteří konali službu v zahraničí po roce 1990. Rekreační pobyt s ozdravným programem, v jehož průběhu absolvují účastníci sportovní, tělovýchovné a rehabilitační programy, je poskytován v délce trvání do 14 dní za účastnický poplatek, tedy cenu sníženou o příspěvek Ministerstva obrany na pobyt a ozdravný program. Výše příspěvku MO se každoročně upřesňuje. Pobyt lze absolvovat jednou za tři kalendářní roky.

Preventivní a zdravotní péče ve vojenských zdravotnických zařízeních

Benefit je určen pro válečné veterány-důchodce. V rámci preventivní péče se ve vojenských zdravotnických zařízeních poskytují preventivní prohlídky v dvouletém časovém intervalu.

Projekt Zelená cesta

Jde o společný projekt Ministerstva obrany a vojenských nemocnic. Jeho smyslem je zajistit odbornou péči ve vyhovujícím termínu, minimalizovat dobu čekání na vyšetření a zajistit komfort návštěvy zdravotnického zařízení. V rámci toho je válečným veteránům poskytována sleva ve výši 5 % na volně prodejné zboží v lékárnách vojenských nemocnic.

Program pro podporu zdraví v ÚVN-VoFN

Jedná se o individuálně sestavený harmonogram vyšetření v rámci dvoudenního programu. Účelem benefitu je předcházet civilizačním nemocem a včas zachytit případné choroby, což významně zvyšuje šanci na jejich rychlejší a úspěšnější léčbu.

Psychiatrická a psychologická péče

Jedná se o poskytování komplexní ambulantní péče, včetně péče o druhoválečné veterány, provozování poradny pro válečné veterány a poskytnutí psychologických vyšetření po návratu ze zahraničních misí. V rámci této péče je realizována i adiktologická poradna ve formě konzultací vztahujících se k rizikovému užívání alkoholu či jiných návykových látek.

V rámci této péče je zajišťován projekt Bezpečné místo poskytující psychologickou podporu válečným veteránům v bezpečném prostředí zajišťujícím naprostou anonymitu.

Benefity poskytované Vojenskou zdravotní pojišťovnou České republiky (VoZP ČR)

VoZP ČR realizuje vedle programu Rodina vojáka také program Válečný veterán, v rámci kterého jsou vojákům – válečným veteránům poskytovány nadstandardní benefity, jako např. příspěvek do výše 1 000 Kč na ochranu zraku a sluchu při střelbě či příspěvek na lázně po návratu ze zahraniční mise do výše 4 000 Kč.

Benefity pro válečné veterány v oblasti sociální péče

Domovy péče o válečné veterány

Váleční veteráni, jejichž zdravotní stav nevyžaduje trvalou péči a kteří jsou schopni se o sebe (příp. s malou pomocí) postarat, mohou požádat o přijetí do Domova péče o válečné veterány. V těchto domovech se poskytuje bydlení, strava a služby s pobytem spojené, a to v rámci trvalého či dočasněho pobytu. V případech hodných zvláštního zřetele může být společně s válečným veteránem do domova přijata i jeho manželka/manžel, družka/druh nebo partnerka/partner. V současné době jsou zřízeny dva domovy – v Praze (při ÚVN-VoFN) a v Karlových Varech (zařízení VLRZ).

Domov Vlčí mák

Tento domov, zřízený při ÚVN-VoFN, nabízí válečným veteránům dva typy sociálních pobytových služeb. Jedná se o Domov se zvláštním režimem, do nějž mohou být přijaty osoby starší 65 let s diagnózou demence (stařecké, Alzheimerovy a ostatních typů), jejichž situace vyžaduje pravidelnou pomoc jiné osoby. Druhou službou je Domov pro seniory, který přijímá osoby se sníženou soběstačností starší 55 let.

Ubytování v zařízeních Armádní servisní, p. o.

Válečným veteránům, kteří potřebují vyřešit krátkodobé ubytování k překonání jejich

tíživé sociální situace, je umožněno ubytování ve vojenských ubytovacích zařízeních, která jsou lokalizována po celé České republice. Ubytování se poskytuje na rok s možným prodloužením vždy o další rok.

Příspěvek na stravování ve vlastních stravovacích zařízeních Ministerstva obransy

Váleční veteráni-důchodci, kteří jsou poživateli dávek důchodového pojištění vyplácených odborem sociálního zabezpečení sekce státního tajemníka MO, mohou požádat o příspěvek na stravování až pro 150 obědů ročně.

Projekt péče o válečné veterány

Ministerstvo obrany každoročně vyhlašuje v rámci dotací i program Péče o válečné veterány, jehož cílem je zprostředkování pomoci válečným veteránům při plnohodnotném zapojení se do společenského života převážně v jejich přirozeném prostředí a zabránění jejich sociálnímu vyloučení. Program realizuje již devátým rokem Československá obec legionářská za pomoci tzv. terénních pracovníků, kteří válečným veteránům osobním i telefonickým kontaktem zprostředkovávají potřebnou praktickou pomoc i poradenství. Do programu jsou zařazováni druhováleční veteráni, novodobí váleční veteráni, kteří dosáhli věku pro odchod do starobního důchodu, váleční veteráni třetího odboje (podle zákona č. 262/2011 Sb., o účastnících odboje a odporu proti komunismu), váleční veteráni pobírající dávky invalidního důchodu a váleční veteráni mladší 60 let, u nichž z důvodu jejich sociální situace hrozí vyloučení ze společnosti nebo u kterých vyžaduje jejich opětné začlenění do společnosti zvláštní péči.

Komunitní centra pro válečné veterány (Brno, Olomouc, Praha)

Komunitní centra poskytují duchovní služby, psychologickou podporu a poradenství i podporu při začleňování zpět do společnosti. Dále pořádají různé společenské akce při příležitosti významných státních svátků a pamětních dnů a kulturní akce věnované vojenské tematice a tematice válečných veteránů. Nejdéle fungující komunitní centrum je v posádce Brno (od konce roku 2016), následuje jej komunitní centrum v Olomouci (rok 2019) a v listopadu 2020 se plánuje otevření Komunitního centra pro válečné veterány v Praze.

Dary válečným veteránům

Ministerstvo obrany předává válečným veteránům k významným životním jubileím (80., 85., 90. narozeniny a každý další rok) upomínkové věcné dary v hodnotě do 500 Kč.

Spolupráce se spolky

Ministerstvo obrany spolupracuje se spolky sdružujícími převážně válečné veterány a se spolky, které jsou svou činností blízké úkolům a poslání Ministerstva obrany. Tato

spolupráce na základě Memoranda o spolupráci je v současné době navázána s 29 spolky. V jejím rámci se například uskutečňují pietní a jiné vzpomínkové akce. V poslední době je nejvýznamnější akcí připomínka 30. výročí vyslání československého samostatného protichemického praporu do zahraniční operace v Perském zálivu.

Pečovatelská služba

Na základě zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, mohou druhováleční veteráni a pozůstalé vdovy/vdovci starší 70 let využít bezplatnou pečovatelskou službu, s výjimkou úhrady nákladů na stravu.

Benefity pro válečné veterány v oblasti zaměstnání a volného času

Podpora zaměstnanosti válečných veteránů

Odbor pro válečné veterány SSŘO MO vede na svých webových stránkách databázi pracovních příležitostí určených (nejen) pro válečné veterány. Dále byla navázána spolupráce se Svazem průmyslu a dopravy České republiky a Úřadem práce České republiky. Cílem této vzájemné spolupráce je rozšířit nabídku volných pracovních míst a usnadnit přechod vojákům do civilního života. Pro vojáky – válečné veterány odcházející do zálohy jsou organizovány semináře s informacemi pro snadnější vstup do civilního života a na pracovní trh.

Projekty rekvalifikace a zaměstnání státních podniků zřízených MO

Tyto projekty jsou určeny k prohloubení a rozšíření stávajících znalostí a dovedností válečných veteránů tak, aby odpovídaly

požadavkům pro zařazení na určitou pracovní pozici. Jsou tak zaměřeny na pozice v oblasti strojírenství, vojenských technologií, leteckého průmyslu, ale například i ochrany či údržby majetku. V organizacích zřízených MO je nabízena řada pracovních pozic, které svým zaměřením a náplní umožňují využít zkušenosti, dovednosti, speciální přípravu a znalosti válečných veteránů nabytých během služby v Armádě ČR.

Bezplatné využití tělovýchovných zařízení stadionu Juliska

Ve vymezených časech je válečným veteránům umožněno využívat tělovýchovná zařízení stadionu Juliska ACS Dukla.

Bezplatný vstup na domácí sportovní zápasy VK Dukla Liberec a HC Dukla Praha

Na základě uzavřeného Memoranda o spolupráci s Ministerstvem obrany je válečným veteránům umožněna návštěva domácích sportovních zápasů VK Dukla Liberec a HC Dukla Praha bez úhrady vstupného. Tento benefit se vztahuje na ligové soutěže, soutěž Českého poháru i Evropské poháry.

Benefity nabízené VLRZ

Vedle zajištění rekreačních pobytů a lázeňské léčebně rehabilitační péče či rekreačních

pobytů s ozdravným programem nabízí VLRZ válečným veteránům slevy na vstupy do Aquaparků ve wellness centrech VZ Měříň a VZ Bedřichov, slevu 15 % na ubytování se snídaní v hotelových zařízeních VLRZ a na pobytové balíčky včetně slevy z léčení v lázeňských zařízeních VLRZ.

Benefity pro válečné veterány – www.benefit-veterani.cz

Další výhody poskytované válečným veteránům nejen resortem obrany jsou nabízeny prostřednictvím benefitního programu pro válečné veterány uvedeného na webových stránkách www.benefit-veterani.cz. Jednotlivé výhody jsou rozčleněny do několika kategorií – lázně a wellness pobyty, bydlení, nákupy, sport a sportovní vybavení, cestování a využití volného času, zdraví, rodina a práce či auto, moto, cyklo. Správu tohoto benefitního programu zajišťuje VLRZ. Novinky a dění v nabízených benefitech lze sledovat taktéž na sociální síti facebook.

Bližší informace o poskytovaných výhodách jsou uvedeny na webových stránkách odboru pro válečné veterány SSŘO MO www.veterani.army.cz, na stránkách vojenských nemocnic, dále na stránkách www.volareza.cz a již zmíněných stránkách www.benefit-veterani.cz.

*Text: Odbor pro válečné veterány,
ilustrační foto: Vladimír Marek*

Generál Opat ocenil pět vojáků za záchranu lidských životů

Náčelník Generálního štábu Armády ČR armádní generál Aleš Opat ocenil v září mincí a plakétou za záchranu lidského života pět vojáků. Mezi vyznamenanými byli příslušníci 26. pluku velení, řízení a průzkumu Brandýs nad Labem – Stará Boleslav: poručík Bedřich Hrbáček a četaři Martin Turek a Miloslav Voják. Tito vojáci poskytli profesionální první pomoc svému kolegovi, který během služby náhle zkolaboval a upadl do bezvědomí, během kterého došlo k srdeční zástavě. Dalším vojákem, který pomohl zachránit tonoucího muže v bezvědomí, byl četař Michal Dlugoš ze 44. lehkého motorizovaného praporu Jindřichův Hradec. Poručík Lukáš Pavlík z 24. základny dopravního letectva Praha-Kbely svou duchapřítomností zasáhl při samovolném rozjetí vozidla s malým dítětem uvnitř u benzínové stanice. Vozidlo zastavil těsně před vjetím na frekventovanou silnici.

MO ČR uzavřelo smlouvu na technické zhodnocení tanku T72M4 CZ

V polovině září uzavřel náměstek ministra obrany pro řízení sekce vyzbrojování a akvizic MO Lubor Koudelka a za dodavatele VOP CZ, s. p., Šenov u Nového Jičína, ředitel podniku Radovan Putna a obchodní ředitel Martin Krupa smlouvu na technické zhodnocení tanku T-72M4 CZ s plněním do konce roku 2025. Předmětem veřejné zakázky je technické zhodnocení 27 ks bojových tanků T-72M4 CZ, tři kusy velitelských tanků T-72M4 CZ a tři kusy vyprošťovacích tanků VT-72M4 CZ. Podstatou technického zhodnocení bude záměna zastaralých komponentů systému řízení palby v rámci přezbrojení 7. mechanizované brigády dle schváleného strategického programu vlády České republiky. Dále bude zajištěna kompatibilita na úrovni komunikačních prostředků (hlasové i datové přenosy). Tato modernizace tanků prodlouží jejich životnost minimálně do roku 2030.

Domino

Vojenská třída v Sokolově přivítá první žáky

Státní tajemník Ministerstva obrany Petr Vančura, hejtman Karlovarského kraje Petr Kubis, velitel Vojenské střední školy a Vyšší odborné školy (VŠ a VOŠ) v Moravské Třebové plukovník Zdeněk Macháček a ředitel Integrované střední školy technické a ekonomické (ISŠTE) v Sokolově Pavel Janus podepsali letos v září společnou smlouvu o spolupráci. Po několikaletém úsilí se v Sokolově otevře pobočka VŠ a VOŠ zaměřená na obor Strojírenství. Dvěma koly přijímacích zkoušek úspěšně prošlo 29 studentů. Ti nastoupili na začátku září do Moravské Třebové, kde prošli adaptačním kurzem a obdrželi výstroj a další pomůcky. Vojenská třída má sídlo v budově ISŠTE a bude využívat zdejší odborné učebny. Ke zdejším učitelům, kteří budou vyučovat většinu předmětů, přibudou dva noví vyučující na odbornou vojenskou výuku.

Chemičtí specialisté od logistiků zdokonaľovali své odbornosti

Chemičtí pozorovatelé, instruktoři a příslušníci družstev radiačního a chemického průzkumu ze 14. pluku logistické podpory se v září, společně s kolegy ze 13. dělostřeleckého pluku, zúčastnili zdokonaľovacího výcviku chemických specialistů. Třicítka vybraných vojáků z Klatov, Pardubic a Jinců se v posádce Pardubice zdokonaľovala ve své odbornosti.

Výcvik byl zaměřen zejména na problematiku ovládání chemických a dozimetrických přístrojů, signalizace a předávání CBRN zpráv (chemické, biologické, radiační a jaderné), užívání prostředků individuální ochrany a odběru vzorků chemických látek.

THAAD nasazen v Evropě i Asii

Systém Terminal High-Altitude Area Defense či zkráceně THAAD je jedním z klíčových prvků americké protiraketové obrany. Ačkoli jeho počátek spadá už do druhé poloviny 80. let minulého století, až do nedávna fungoval spíše v experimentálním režimu. Teprve v poslední době zhoršující se vztahy Spojených států s některými zeměmi – zejména Severní Koreou, Íránem a Ruskem – vedly k jeho urychlenému uvedení do operačního stavu a přesunu do jihovýchodní Asie, na Blízký východ a do Evropy.

Impulzem Saddámovy Scudy

Ideová studie zabírající se možnostmi boje s hrozbou balistických raket případného protivníka, z níž se později, ve fiskálním roce 1991, stal základ iniciativy TMDI (Theater Missile Defense Initiative), byla zpracována již ke konci studené války. TMDI, vycházející i ze zkušeností v té době právě skončené koaliční operace k osvobození Irákem okupovaného Kuvajtu, rozvinula myšlenky výkonného mobilního protiraketového kompletu do programu GPALS (Global Protection Against Limited Strikes), jehož jedním ze tří komponentů byl právě THAAD. V září 1992 Pentagon vybral jakožto řešitele zodpovědného za celé zadání společnost Lockheed Corporation (která se o tři léta později sloučila s firmou Martin Marietta Corporation a vytvořila nynější Lockheed Martin Corporation), která na projektu samozřejmě spolupracuje s dalšími subjekty, jako jsou např. Raytheon (radiolokátor), Boeing (řídící a korekční soustava DACS), Aerojet Rocketdyne (pohonná jednotka), Honeywell

Během března 2019 se do cvičení v Izraeli zapojila baterie B-2 11. brigády PVO.

(avionika), BAE Systems (infračervené naváděcí čidlo v hlavici řízených střel), Oshkosh Defense (vozidla) a Milton CAT (generátory elektrické energie). Neúspěšnými kandidáty usilujícími o zakázku na nové protiraketové systémy byly Hughes Aircraft Company a McDonnell Douglas Corporation – v jejich neprospěch hovořila skutečnost, že obě nabídky složitější dvoustupňové střely, kdežto Lockheed u svého návrhu deklaroval použití jednodušší, a tím pádem i spolehlivější jednostupňové konfigurace.

Práce na kompletu THAAD pokračovaly poměrně rychle. Vybraný producent dostal k dispozici 54měsíční časové okno, v jehož průběhu měl provést zkoušky, demonstraci funkčnosti a certifikaci nového systému. V této 4,5leté fázi měly být zahrnuty i ostré odpaly 20 raket, ale kvůli úsporám se jejich počet zredukoval nejprve na 14 a posléze na pouhých 11 kusů. První zkušební start, jenž měl potvrdit funkčnost pohonné jednotky pro vyvíjené řízení

střely, se uskutečnil 21. září 1995. Poslední, jedenáctý (z nichž ovšem skončily úspěchem jen čtyři), proběhl 2. srpna 1999.

V roce 2000 Lockheed Martin obdržel další vládní kontrakt na pokračování vývoje THAAD s tím, že 22. listopadu 2005 začalo nové kolo testů odpalem střely pokročilejšího standardu EMD (Engineering and Manufacturing Development), jenž se již blížil sériové variantě. Od té chvíle se uskutečnilo dalších 13 úspěšných pokusů, prozatím poslední 30. července 2017.

Dne 28. května 2008 vytvořila US Army první jednotku – baterii A-4 podřízenou 11. brigádě PVO – vyzbrojenou typem THAAD. Jako operačně způsobilý byl nový protiraketový systém deklarován v dubnu 2012, přičemž v té době už existovala i druhá palebná baterie, označovaná A-2. V roce 2015 se počet jednotek THAAD rozrostl na pět (z toho čtyři bojově připravené a jedna ve výcviku) a nyní je v rámci pozemního vojska zformováno celkem sedm baterií (viz tabulka).

Jednotky vyzbrojené systémem THAAD v roce 2019

Jednotka	Nadřízený stupeň	Domovská posádka
Baterie A-2	11. brigáda PVO	Fort Bliss, Texas
Baterie B-2	11. brigáda PVO	Fort Bliss, Texas
Baterie D-2	35. brigáda PVO	Camp Carroll, Jižní Korea
Baterie E-3	11. brigáda PVO	Andersen AFB, Guam
Baterie A-4	11. brigáda PVO	Fort Bliss, Texas
Baterie B-62	69. brigáda PVO	Fort Hood, Texas
Baterie E-62	69. brigáda PVO	Fort Hood, Texas

Osminásobní OZ se na přepravně-odpalovací vozidlo M1120 HEMTT LHS umísťuje pomocí integrovaného hákového nakladače.

Úvodní nasazení komplexu THAAD mimo území kontinentálních Spojených států začalo v dubnu 2013, kdy baterie A-4 z podřízenosti 11. brigády PVO US Army umístěné na základně Fort Bliss v Texasu rozvinula své prostředky na Guam. Tento tichomořský ostrov a důležitý americký opěrný bod v oblasti se stal předmětem hrozeb ze strany Severní Koreje, která proklamovala, že pokud to bude nutné, uskuteční proti němu raketojaderný útok. V březnu 2015 byla jednotka stažena zpět do své domovské posádky a její úkol převzala baterie D-2 ze sestavy stejné brigády (v dubnu 2017 byla tato baterie přemístěna do Jižní Koreje; v říjnu 2017 byla vyjmuta z podřízenosti 11. brigády PVO a organizačně zařazena k 35. brigádě). V únoru 2016 proběhla na Guam další rotace, tentokrát s baterií B-2, opět z 11. brigády PVO. V současné době zde již jednotky THAAD nepůsobí na rotační bázi, ale permanentně umístěna na letecké základně Andersen AFB byla baterie E-3 od identického útvaru jako v předchozím případě.

O alternativě pozvání amerických vojáků vyzbrojených systémem THAAD do země uvažovalo i Japonsko, ale politická situace prozatím neumožnila (a je otázkou, zda kdy umožní) realizovat takovéto řešení. Místo toho se THAAD z baterie B-2 v březnu 2019 zapojil do dvou týdně cvičení v Izraeli, což mělo demonstrovat připravenost rychlého přesunu tohoto zbraňového kompletu kamkoli, kde to bude třeba. Hned následující měsíc se jiná jednotka – baterie B-62 od 69. brigády PVO ze základny Fort Hood – přemístila do Rumunska. Zde byla rozmístěna na pozemku protiraketového komplexu Aegis Ashore BMD v Deveselu, na němž probíhala modernizace, a bylo nutné ho dočasně deaktivovat.

Branně-bezpečnostní výbor amerického Senátu představitelům US Army doporučil, aby vyčlenili prostředky na pořízení dalších dvou baterií THAAD (na něž prozatím nejsou alokovány odpovídající finance) a rozšířili vybavení ze současných 12 radarů AN/TPY-2, 42 odpalovacích zařízení (OZ) a 503 protiraket na 14 kusů AN/TPY-2, 81 OZ a 1 002 řízených střel. Stejně tak zástupci Pentagonu v dlouhodobějším výhledu plánují posílit schopnost pěti vybraných radiolokátorů AN/TPY-2 odolávat elektromagnetickému impulzu v horních vrstvách atmosféry, jenž by běžný prostředek vyřadil z provozu.

Další možnosti vylepšení se soustřeďují zejména do oblasti prodloužení dostřelu protiraket a možnosti ničení tzv. hypersonických kluzáků či obdobných druhů těles. Vznikla proto studie THAAD-ER (Extended Range), která uvažuje o instalaci dvoustupňového raketového motoru. Prozatím se nejedná o oficiální armádní program, ale čistě o iniciativu výrobce, ovšem pokud by odborníci US Army na takovéto řešení přistoupili, šlo by o skutečný

paradox. V úvodu článku totiž zaznělo, že společnost Lockheed Corporation byla jakožto vítěz tendru na THAAD vybrána především proto, že její návrh měl oproti konkurenci z Hughes Aircraft Company a McDonnell Douglas Corporation výhodu jednostupňové koncepce. Kromě změny délky řízené střely přidáním dalšího stupně se u THAAD-ER předpokládá zvětšení průměru těla z 370 mm na více než 530 mm.

Už dříve ale Pentagon hodnotil teoretickou proveditelnost integrace protiraket THAAD s vícenásobnými vertikálními OZ Mk.41 VLS (Vertical Launch System) umístěnými na plavidlech US Navy (křižníků třídy Ticonderoga a torpédoborců tříd Arleigh Burke a Zumwalt) i na pozemních základnách Aegis Ashore BMD (aktivní v Rumunsku i budované u polské obce Redzikowo) s tím, že ji lze uskutečnit, byť řízené střely nebudou zcela totožné s modifikací pro vozidlová OZ. Agentura pro protiraketovou obranu taktéž sondažovala možnost vystřelovat rakety THAAD z bojových letounů (např. F-15 a F-16) a zasahovat tak nepřátelské balistické střely v úvodní fázi jejich letu, ještě když budou nabírat výšku.

Export a modernizace

Kromě ozbrojených sil USA o THAAD prozatím projevíly eminentní zájem další tři země – Spojené arabské emiráty, Katar a Saúdská Arábie. V listopadu 2012 oznámila americká Agentura pro bezpečnostní a obrannou spolupráci, že Spojené arabské emiráty požadují devět OZ, 48 raket a dva radiolokátory systému THAAD. Smlouva v hodnotě 1,135 mld. USD byla podepsána během roku 2013, první dávky následovaly v roce 2015 a počátečních operačních schopností dosáhl THAAD v následujícím roce.

V případě Kataru se mělo jednat o 12 OZ, 150 řízených střel, dvojici radiolokátorů AN/TPY-2 a jeden neupřesněný radar včasného varování, to vše za 6,5 mld. USD. Poslední ze tří zemí Perského zálivu, jež hodlá THAAD zavést do

služby, je Saúdská Arábie. Saúdové u výrobce v říjnu 2017 poptávali 44 OZ, 360 asociovaných raket a sedm kusů AN/TPY-2. Smlouva v astronomické hodnotě 15 mld. USD byla mezi oběma subjekty formalizována koncem roku 2018. Pokud nakonec skutečně Saúdskoarabské království nakoupí THAAD v avizovaném rozsahu, dostane se co do počtu jednotek a provozované techniky prakticky na úroveň Spojených států.

Technický popis a činnost

Úkolem typu THAAD je především obrana městských aglomerací a důležité vojenské i civilní infrastruktury v regionech, kde působí americké síly, před útoky nepřátelskými balistickými střelami krátkého a středního doletu. Jde tedy o komplet expediční, u něhož se počítá s nasazením v zahraničí, nikoli na území USA. Již ze samotného názvu vyplývá, že THAAD má působit proti cílům v konečné fázi jejich letu – maximální dostřel je udáván do 200 km, výškový dosah činí 150 km. Při jejich ničení v exoatmosférickém prostředí využívá principu „hit-to-kill“, tedy likviduje je přímým zásahem silou kinetické energie.

Kompletní systém sestává z pěti primárních součástí: osminásobných OZ, řízených střel, radiolokátoru, pracoviště řízení palby a podpůrného zařízení. Základní palebná jednotka, tedy baterie, má početní stav téměř 100 osob a obvykle se člení na šest (tento počet lze ale rozšířit až na devět) OZ instalovaných na nákladních automobilech, 48 (v případě devíti OZ až 72) raket, prvek velení, řízení a spojení a radiolokátor AN/TPY-2. Udává se, že jedna kompletní baterie THAAD vyjde amerického poplatníka na zhruba 800 mil. USD. Všechny součásti komplexu THAAD jsou na delší vzdálenosti přepravitelné těžkými dopravními letouny C-5M Super Galaxy a C-17 Globemaster III.

Jednotlivá OZ jsou tvořena osmi individuálními řízenými střelami uloženými ve svých přepravních a startovacích kontejnerech a umístěnými na standardizované transportní

Celkový pohled na radar AN/TPY-2. Na snímku jsou anténní jednotka AEU (Antenna Equipment Unit; nachází se vlevo), elektronický modul EEU (Electronic Equipment Unit; napravo) a chladicí jednotka (Cooling Equipment Unit; v pozadí). Mimo záběr je generátor elektrické energie PPU (Prime Power Unit) o výkonu 1,3 MW a pracoviště operátorů.

paletě MRP (Missile-Round Pallet). Jako jejich dopravní prostředek slouží čtyřnápravový nákladní automobil kategorie multilift M1120 HEMTT LHS (Heavy Expanded Mobility Tactical Truck Load Handling System). Prázdné vozidlo má rozměry (d × š × v) 10,19 × 2,44 × 3,28 m a jeho pohotovostní hmotnost je 21 215 kg. Po naložení OZ (nabití trvá asi půl hodiny) se délka stroje prodlouží na přibližně 12 m a šířka dosahuje 3,25 m. Každý automobil M1120 kompletu THAAD je vybaven 3kW elektrickým generátorem, který slouží jakožto zdroj energie pro OZ.

Střela THAAD se dělí na dvě samostatné sekce – bojovou, naváděcí a řídicí označovanou souhrnně EKV (Exoatmospheric Kill Vehicle, o délce 2,325 m včetně předního aerodynamického krytu; bez něj 1,945 m) a motorovou (3,845 m). Délka kompletní protirakety dosahuje 6,17 m, maximální průměr těla 0,37 m (v případě EKV; motorová sekce je o něco subtilnější – má průměr 0,34 m) a hmotnost okolo 900 kg. Nejvyšší rychlost střely je $M=8,2$, tedy zhruba 2 800 m/s, kterou jí uděluje pohonná jednotka na TPH pracující po dobu 17 s, vyvinutá firmou Pratt & Whitney Rocketdyne, Inc. (nyní Aerojet Rocketdyne).

EKV obsahuje naváděcí aparaturu s infračerveným chlazeným optoelektronickým senzorem na bázi InSb (antimonidu india), využívající detektor v mozaikovém uspořádání FPA (Focal Plane Array) s rozlišením 256×256 px a pracujícím ve vlnových délkách 3 až 6 μ m; dále potom avioniku IAP (Integrated Avionics Package), řídicí a korekční soustavu DACS (Divert and Altitude Control Systems) a mechanismus FTS (Flight Termination System), který po obdržení povelu z řídicího střediska dokáže kontrolovaným způsobem ukončit let bojového modulu.

Pomyslným okem THAADu je radiolokátor AN/TPY-2 pracující v kmitočtovém pásmu X. Jeho úlohou je vyhledávání nepřátelských balistických střel; jakmile je takový cíl zjištěn a zaměřen, sleduje dále jeho dráhu letu

a pomocí složitých algoritmů se snaží rozlišit rizikové objekty (bojovou hlavici) od těch, jež nepředstavují nebezpečí (např. klamné cíle či oddělené a vyhořelé motorové stupně).

Komplet AN/TPY-2 se skládá z anténní jednotky, elektronického modulu, chladicí jednotky, elektrocentrály o výkonu 1,3 MW (vše na dvounápravových návěsích tažených středními nákladními vozidly M1088 FMTV čili Family of Medium Tactical Vehicles) a pracoviště obsluhy (na automobilu HMWWV). Pro své rozmístění potřebuje zpevněnou plochu o velikosti asi 0,8 hektaru, ovšem celkem 5 ha v okolí postavení radaru musí být vyklizeno kvůli vyzařování jeho antény.

V konstrukci antény (jejíž plocha dosahuje 9,2 m²) radaru AN/TPY-2, fungující na bázi aktivního elektronického vychylování paprsku plošnou změnou fáze, se uplatnilo 25 344 gallium-nitridových (GaN) vysílacích a přijímacích modulů. GaN elementy totiž lépe odvádějí teplo vzniklé při jeho činnosti, což v konečném důsledku vede ke spolehlivější funkčnosti elektronických komponentů při vyšším energetickém výkonu.

V závislosti na operačních potřebách a na základě jeho umístění lze radar přepínat mezi dvěma módy, a sice předstunutým (dosah je odhadován mezi 1 000 a 2 000 km; konkrétnější data nejsou z důvodu utajení známa) a koncovým (s předpokládaným dosahem asi 600 km). Přepnutí mezi nimi zabere obsluze zhruba osm hodin. V předstunutém režimu je radiolokátor umístěn v blízkosti nepřátelského území, odkud startují jeho balistické střely. Ty detekuje krátce po jejich odpálení, ještě ve fázi stoupání. Následně klasifikuje nebezpečnost jednotlivých sledovaných objektů a předává tyto údaje do sítě velení a řízení C2BMC (Command and Control, Battle Management, and Communications). Při práci v koncovém režimu slouží radar k lokalizaci, sestěrování a sledování i rozlišování cílů v zastupné části letové trajektorie. Navádění protiraket kompletu THAAD je možné pouze v druhém

z obou uvedených způsobů použití radiolokátoru AN/TPY-2. Mimo to lze zlepšit situační přehled každé palebné jednotky tím, že se díky soustavě C2BMC propojí s jinými senzory (např. radary AN/MPQ-65 z kompletu Patriot PAC-3 či AN/SPY-1 systému Aegis BMD), které působí v dané oblasti. Ke květnu 2018 byla na základě oznámení vládního úřadu pro rozpočtovou kontrolu GAO (Government Accountability Office) nasazena v předstunutém módu pětice AN/TPY-2 (z toho po dvou v evropské a tichomořské oblasti a jeden na Blízkém východě) a dva v koncovém režimu (oba se nalézají v Pacifiku).

Jak by tedy celý systém THAAD fungoval v případě nepřátelského útoku? Jakmile balistická střela protivníka nabere výšku a proletí oblačností, zjistí její přesnou polohu soustava družic včasného varování řady DSP (Defense Support Program) nebo novějších SBIRS (Space-Based Infrared System), alternativně mohou tuto informaci do sítě C2BMC dodat (pokud je nepřátelská raketa již v dosahu) také radary dalekého dosahu umístěné v Evropě, Grónsku nebo na území Spojených států. Díky údajům o lokaci z externích zdrojů se radiolokátor AN/TPY-2 baterie THAAD může zaměřit ve správném azimutu a elevaci, což prodlužuje jeho operační dosah. Počítač radaru následně provádí výpočet předpokládaného bodu, v němž dojde k zásahu cíle. Tento bod v prostoru je dále průběžně zpřesňován až do okamžiku, kdy pravděpodobnost zničení cíle dosáhne předepsané hodnoty – tehdy je vypálena protiraketa.

Ta je po startu kontinuálně, pomocí dat získaných radiolokátorem AN/TPY-2 v kombinaci s inerciální navigační soustavou vedena do cílové oblasti, přičemž opravy dráhy v úvodní fázi letu se provádějí vektorováním tahu pohonné jednotky vychylováním její trysky. Jakmile motor vyhoří, dojde k oddělení EKV a začíná střední část letu. Pozemní radar pokračuje ve vysílání upřesňujících údajů o bodě zásahu, na což reaguje řídicí a korekční soustava DACS uvnitř EKV tak, že aktivuje sadu šesti nezávisle na sobě pracujících postranních manévrovacích trysek na KPH, udržujících podélnou, směrovou a příčnou stabilitu a upravujících trajektorii bojové části.

Z obrazu situace z radiolokátoru se vytvoří tzv. mapa cílového objektu, jež je následně odeslána do EKV těsně před tím, než navigaci od radaru převezme autonomní infračervené čidlo. V momentě přepnutí na vlastní navedení je z EKV odhozen přední aerodynamický kryt a postranní manévrovací trysky natočí stíhací těleso tak, aby infračervený senzor přesně detekoval cíl na základě porovnání svých zjištění s daty TOM. Nyní přichází na řadu závěrečná fáze letu, na jejímž konci, před samotným nárazem do cíle, vyšle EKV do řídicího centra datový balíček obsahující zjištění, která usnadní velitelskému prvku baterie THAAD vyhodnocení případného sestřelu nebo důvod minutí nepřátelské balistické střely.

Vojenské drony z Polska, díl 2

Víceúčelový prostředek Warmate je schopen ničit nejen obrněné cíle, ale i lehká opevnění

Warmate

– kamikadze i průzkumník

Pýchou polské zbrojovky WB Electronics jsou malé autonomní průzkumné a útočné letouny. V minulém vydání A reportu jsme vám představili průzkumný letoun FlyEye, tentokrát bude řeč o víceúčelovém úderném prostředku Warmate.

Tento lehký víceúčelový bezpilotní prostředek vyvinula společnost WB Electronics především pro potřeby speciálních a výsadkových jednotek, případně menších samostatně operujících jednotek pěchoty. Letoun je vyráběn ve dvou provedeních – jako průzkumný prostředek (s označením Warmate R) a jako útočný letoun typu kamikadze na jedno použití (označovaný pouze Warmate). Jde o totožný letoun, liší se pouze vybavením.

Jeho trup je dlouhý 1,1 metru a rozpětí křídel má 1,6 metru. Maximální hmotnost při startu dosahuje 5,3 kg. Baterie dodávající energii elektromotoru roztáčejícímu čtyřlístou tlačnou vrtuli v zadní části trupu umožňují až 70 minut letu. Maximální rychlost tohoto dronu je 150 km/h a nejvyšší dosažitelná

Příprava startovacího zařízení

výška je 3 000 m n. m. Operační rádius letounu Warmate udávaný výrobcem je přibližně 15 kilometrů.

Stačí dva batohy

Podobně jako u FlyEye je rovněž u této řady dronů k transportu a obsluze zapotřebí dvou mužů nesoucích dva batohy. V jednom jsou rozložené kompletní dva letouny se třemi bojovými hlavicemi, v druhém je startovací zařízení a řídicí jednotka. Přestože jde o letoun poloviční hmotnosti než FlyEye, k startu Warmate se používá pneumatický katapult, který mu udělí okamžitě rychlost potřebnou ke vzletu. Ten je možné nainstalovat na běžná transportní nebo obrněná vozidla, ale stejně tak dobře lze tuto malou startovací rampu umístit kdekoli v terénu.

Provedení Warmate R má v přední části namontovanou speciální snímávací hlavu, v níž jsou integrovány tři kamery. Jedna z nich, s objektivem o ohniskové vzdálenosti 8 mm, snímá zorné pole před letounem, zbývající dvě (s 8mm a 12mm objektivy) se mohou natáčet v devadesátistupňovém úhlu a snímat prakticky vše, co se nachází pod letícím dronem. Letoun Warmate R může být podle světelných podmínek vybaven buď klasickou

denní kamerou, nebo termokamerou, případně i laserovým značkovačem cílů. Pohyb všech kamer lze ovládat dálkově. Kromě toho je snímávací systém vybaven jednoosou mechanickou stabilizací, která eliminuje nežádoucí rolování obrazu během změny směru letadla. Vestavěný systém pro analýzu dat je schopen předávat v reálném čase dělostřelectvu přesné zeměpisné souřadnice jednotlivých cílů. Warmate R nabízí také funkci uzamčení cíle „Target Lock“ umožňující kameře sledovat cíl bez ohledu na orientaci dronu. Po ukončení průzkumné mise přistává Warmate R automaticky na padáku v předem určeném bodě, což zabraňuje poškození trupu a instalovaných zařízení.

Ničení obrněných vozidel

Warmate je velice sofistikovaná alternativa protitankových řízených střel určená k ničení obrněných vozidel, ale také lehkých opevnění a dalších klasickými zbraněmi obtížně zasažitelných cílů. Namísto snímávacího modulu je v přední části letounu namontovaná nálož o hmotnosti až 1 400 gramů. Jde buď o tříštivou nálož typu GO-1 s letálním účinkem do vzdálenosti 10 metrů nebo o kumulativní nálož typu HEAT GK-1, která může proniknout

pancířem o síle až 240 mm, případně o termobarickou hlavicí určenou k útokům na opevněné cíle.

Warmate je vybaven řídicími moduly, které zajišťují plnou automatizaci většiny letových fází a usnadňují operátorovi volbu cíle. Ten má tak prostřednictvím řídicího software plnou kontrolu nad letem a také nese plnou zodpovědnost za odjištění hlavičky před provedením bojového úkolu. Jak funguje kamikadze koncept letounu Warmate v praxi můžete vidět v krátkém instruktážním videu na portálu YouTube.

Polské drony míří do světa

O polské průzkumné a bojové drony je velký zájem nejen v zemi jejich původu, ale také v zahraničí. Polská armáda dosud od společnosti WB Electronics zakoupila 12 dronů FlyEye a více než tisícovku bojových a průzkumných letounů Warmate pro potřeby svých výsadkářů. Velkým odběratelem této techniky je rovněž Ukrajina a země Blízkého východu – Spojené arabské emiráty a Turecko. Všechny výše uvedené státy použily drony Warmate s velkými úspěchy v bojových akcích.

Text: Vladimír Marek, foto: WB Group

POSÁDKOVÉ VELITELSTVÍ PRAHA

SLOUŽIT U ČESTNÉ STRÁŽE
ZNAMENÁ STÁT SE TVÁŘÍ AČR!

JSTE PŘIPRAVENI NA OPAVDU
VÝJIMEČNÉ ZAMĚŠTNÁNÍ – BÝT
VŽDY V CENTRU DĚNÍ PO BOKU
VÝZNAMNÝCH OSOBNOSTÍ?!

**Velitel
Posádkového
velitelství Praha
nabízí volná
systemizovaná
místa:**

Dále nabízíme:

- vyšší stabilizační příspěvek,
- účast na protokolárních akcích v České republice i v zahraničí,
- sportovní vyžití v rámci služební TV v pracovní době i soukromě s možností využívat sportovních areálů Ruzyně a Juliska (včetně bazénu).

Místo výkonu služby: Praha (možnost ubytování na vojenských ubytovnách).

Nástup možný ihned. Žádost se strukturovaným životopisem pošlete na pvpraha@army.cz

Kontaktní osoba: por. Mgr. Míchal Jantoš,
tel. 973 204 720.

Náčelník oddělení posádkových služeb v hodnosti majora (ČVO 01)

Náčelník ekonomického oddělení v hodnosti majora (ČVO 83)

Požadavky:

- kvalifikační předpoklady: vysokoškolské magisterské vzdělání, kurz pro vyšší důstojníky,
- jazykové znalosti podle normy STANAG 6001 – AJ 2222,
- stanovený stupeň utajení „důvěrné“.

Starší řidič specialista v hodnosti četaře

Požadavky:

- řízení VOS skupin V-H, V-B, V-C, V-C+E, V-D, obsluha zvedacího čela, praxe min. 2 roky

Príslušník Čestné stráže AČR

Požadavky:

- výška 175–190cm pro vojáky i vojákyně, štíhlá postava bez viditelných deformací a kožních vad.
- nabízená systémová místa:** střelec v hodnosti svobodníka, zástupce velitele družstva v hodnosti četaře, velitel družstva v hodnosti rotného, zástupce velitele čety v hodnosti rotmistra, velitel roty v hodnosti kapitána

Zbraň USAF pro
mimořádné situace

Príslušník pozemního personálu US Air Force zkouší funkčnost karabiny GAU-5A ASDW předtím, než ji uloží do nouzového balíčku vystřelovací sedačky ACES II.

Karabina GAU-5A

Nouzové opuštění letounu je pravděpodobně noční můrou každého pilota. Tím spíše, pokud se jedná o vojenského letce, mnohdy působícího nad nehostinnými oblastmi či dokonce nepřátelským územím. Během studené války proto US Air Force vyvinulo několik typů pušek, jež se mohly umísťovat do nouzové dávky, kterou měl pilot u sebe, když z letadla seskočil padákem. Smyslem těchto zbraní bylo zajistit uživateli alespoň omezenou možnost obstarat si na zemi potravu, popřípadě přežít střet s protivníkem.

Později ale tato praxe skončila a létající personál fasoval před letem běžnou osobní zbraň – nejčastěji pistole M1911 nebo (po vyřazení tohoto typu z arzenálu amerických ozbrojených sil) M9. Se zapojením Spojených států do válek a různých protiteroristických operací po roce 2001 se ale ukázalo, že tato praxe je nedostatečná a pro vyšší bezpečnost bude nutné opatřit posádkám letounů výkonnější výzbroj, schopnou střelby na delší vzdálenosti (do 200 m) jak jednotlivými ranami, tak tříranou dávkou.

Mezi únorem 2018 a lednem 2020 proto velení US Air Force nechalo ve své centrální zbrojírské dílně na základně Joint Base San Antonio v Texasu konvertovat přibližně 2700 karabin M4A1 na model GAU-5A ASDW (Aircrew Self Defense Weapon) za cenu 2,7 mil. USD. Mezi hlavní změny patří instalace rychlovýmenné hlavní Tactical QRB (Quick Release Barrel) od společnosti Cry Havoc Tactical a nové sklopné pažbičky AGF-43S z portfolia

Pohled do útroby záchranného balíčku odhaluje rozloženou zbraň GAU-5A ASDW a čtyři třicetiranných zásobníky.

firmy FAB Defense. Horní část pouzdra závěru a část předpažbí je osazena lištami standardu M-LOK, na něž lze upevnit různé typy denních i nočních optických zaměřovačů či kolimátorů. Bez zásobníku i veškerého doplňkového vybavení váží GAU-5A 3,18 kg a její složení v jakýchkoli světelných podmínkách nezabere více než půl minuty.

Zbraň se společně se čtyřmi třicetirannými zásobníky (tj. 120 náboji ráže 5,56 × 45 mm NATO) umísťuje do nouzového balíčku pod vystřelovací sedačky ACES II, v nichž sedí

posádky bojových letadel A-10 Thunderbolt II, B-1B Lancer, B-2A Spirit, B-52H Stratofortress, F-15C Eagle, F-15E Strike Eagle, F-16C/D Fighting Falcon či F-22A Raptor. Proto bylo potřeba zajistit, aby rozměry GAU-5A a zásoby její munice nepřesáhly 406 × 356 × 89 mm. Celkově má nouzový balíček ACES II hmotnost téměř 18 kg a mimo GAU-5A zahrnuje též stravní dávky, záchranný člun, signalizační prostředky apod.

Text: Dušan Rovenský, foto: US DoD

Proměny motivace k vojenskému povolání – 5. díl

Realisté a nadšenci

V tomto čísle uzavíráme první část výzkumu Motivace vojáků k vojenskému povolání. Nejprve shrneme, v jaké kondici byli vojáci, kteří do armády v letech 2016–2017 nastoupili. Co od armády očekávali a jak se cítili v Kurzu základní přípravy (KZP)?

Noví vojáci a vojákyně představují pro armádu velký potenciál převážně pozitivně naladěných lidí ve vztahu k armádě i společenským úkolům, jejichž plnění se od nich očekává. KZP byl pro mnohé z dotazovaných úvodním setkáním s realitou, kterou (téměř) všichni přestáli, ať s menším či větším nadšením. Skupina kverulantů (stálých nespokojenců), která se ve výzkumu objevila, představuje reziduum (zůstatek) existující v každém fungujícím sociálním systému. Důležité pro armádu je, že mezi nováčky převažují ti pozitivně naladěni. Tvoří dvě základní skupiny, které se liší mírou nadšení pro vojenské povolání a potažmo pro celou armádu. Tyto skupiny jsme nazvali realisté a predestinovaní. Obě skupiny jsou přibližně stejně velké a pro stabilitu armády důležité: „nadšenci“ ji posunují vpřed, tlačí na její rozvoj, podporují inovativní procesy, ti druzí „výkonní a poslušní“ zajišťují plnění jejich funkcí a jsou zárukou celkové stability a spolehlivosti armády. Nadšení nemusí vydržet „křest ohněm“ a může se zvrátit ve svůj protiklad (řada predestinovaných byla velmi kritická již ve fázi KZP, jenž u některých způsobil první rozmělnění původního nadšení), ale ti spolehliví většinou spolehlivými zůstanou; jsou loajální ke svým nadřízeným a hlavně o ně se opírá chod armády.

Dle výsledků výzkumu se ukazuje, že celková kondice nováčků v armádě při nástupu do AČR je skutečně dobrá a teď záleží nejen na materiálním vybavení armády, ale hlavně na tom, jakým způsobem jsou nově přijatí vojáci a vojákyně řízeni, jak je s nimi zacházeno, zda se cítí být v armádě skutečnými profesionály, jak je využita jejich kvalifikace a rozvíjen jejich potenciál. Co se z nich vlastně v průběhu dalších tří let stalo, jakými jsou dnes vojáci a vojákyně, zda a jak se změnil jejich vztah k armádě: Je jim spíše matkou nebo macechou? Jaké je to velet nováčkům?

Na takové a podobné otázky budeme odpovídat v další etapě výzkumu, kde se budeme orientovat na zjišťování, co všechno těmto nováčkům armáda v průběhu tří let dala i vzala, zeptáme se jich i na to, co by se v armádě či aspoň v jejich útvaru dalo a mělo zlepšit. Na jejich názoru záleží, protože „první stupínek bývá ten nejpevnější“.

Ted' bychom chtěli požádat vás všechny, kteří jste do výzkumu již zapojeni, i vás, kdo se můžete zapojit prostřednictvím A reportu, abyste nám pomohli najít tu nejlepší variantu fungování armády, aby nám všem i celé společnosti zajišťovala bezpečí a vám v ní bylo dobře. Moc

bychom si přáli, abyste nám skutečně upřímně napsali, co vás v armádě drží, a co vás od ní odrazuje.

V současné době probíhá komunikace s jednotlivými útvary, předáváme bližší informace o projektu, domlouváme termíny sběru dat a především s vrchními praporčíky ladíme technické detaily – jejich pomoc je k nezaplacení. Ale „koronní“ princ, co tu dnes o všem rozhoduje, nám naše plány neustále mění. Ať letos nebo počátkem příštího roku, určitě se za vámi stavíme. Vaše výpovědi, náměty a podněty nejen sesbíráme a zpracujeme, ale předáme společně za všechny zúčastněné v anonymizované podobě velitelským stupňům i velení armády.

Děkujeme nejen dotazovaným, ale i všem čtenářům a čtenářkám za případné náměty a připomínky. Můžete je posílat na email malinova@army.cz. Pokud se jich pár zajímavých sejde, můžeme je v příštích číslech publikovat. Uvidíme, kdo se jimi nechá inspirovat.

*Autorka: PhDr. Hana Malinová, CSc.
ilustrační foto: Vladimír Marek*

3. část

MUSADO

Minikurz boje zblízka

V případě, že vás zaujala informace z předchozího čísla o boji zblízka a chcete se dozvědět víc, jste tu správně. Proto si na úvod vysvětlíme, co je pro vás podstatné a bez čeho se neobejdete při konfrontaci s někým, kdo by měl zájem vás ohrožovat. Dost možná by se vám tyto poznatky mohly hodit i při jiných činnostech, které na vás v průběhu vaší vojenské kariéry čekají.

Dvě úrovně

Na boj zblízka je totiž nutno pohlížet ve dvou úrovních. První je ta, na kterou je systém M-MCS přímo cílen. Jedná se o použití techniky v reálném boji. Druhou je pak ubránit sebe a své blízké v běžném životě. Obě tyto úrovně mají jedno společné, vždy totiž zvítězí ten lepší. Jenže to neznamená, že musí být silnější nebo trénovanější. Vítězí jednoduše ten, který má na takové situace lépe připravenou hlavu. K tomu je zapotřebí jediné, udělat si takzvaně pořádek u sebe v hlavě a nastavit ji tak, aby vyhrávala.

Zkuste nyní přemýšlet a vyhodnotte si, jaké máte šance v situaci, kdy vás někdo zaskočí s výhrůžkou, nebo přímo napadne na ulici. Dokážete správně reagovat? Určitě se o to pokusíte, ale jistí si nejste. Při navození takové situace vás okamžitě napadnou nejrůznější scénáře, jak vás přepadnou ze zálohy, že bude útočníků víc, nebo na soupeře prostě nebudete stačit. Tyhle myšlenky si okamžitě vyžeňte z hlavy! Zavrhněte je jednou provždy! Pokud se ve vašem podvědomí usídli pochybnosti, naprogramovali jste si již předem vlastní porážku.

Nikdo z nás nezná místo, způsob a čas, kdy se to či ono stane. Proto se smířte s tím, že k takové situaci může dojít, ale v hlavě si připravte vlastní vítězný scénář. Prostě se ubráníte! Jiná možnost není. Ano, je to nepříjemný pocit, když vás někdo ohrožuje. Tělo se najednou sevre, srdce rozbuší, špatně se dýchá a dokonce se o člověka pokouší mdloby. Zase špatně! Na tohle také nemyslete! Stejně tak nemyslete na to, že schytáte nějakou ránu, nebo že vás někdo pořeže nožem. To riziko tam bude vždy, ale vy přece chcete vyhrát.

Jako jízda v autě

Připravte se na takové situace jako na jízdu v autě. Provoz po našich komunikacích přináší také určitá rizika a bravurně je zvládáte. Proto je zbytečné si těmito obavami zatěžovat hlavu. Zde prostě dvojnásob platí staré průzkumnické přísloví: „Nač stahovat kalhoty, když brod je ještě daleko.“ Navíc pokud takovou situaci nechcete zažít, jednoduše se jí vyhněte. Prostě nebudete chodit tam, kam nemusíte a stejně tak nebudete dělat, co nemusíte. To není zbabělost, to je jen správné řešení. A když to nepůjde? Bojujte, ale bojujte hned. Tomu, kdo vás ohrožuje, nedejte žádnou šanci. Vždy bude mít před vámi náskok, protože v jeho hlavě je plán, který chce uskutečnit. Navíc čím trénovanější protivník, tím větší jistota, že vše provede rychle. Proto jednejte okamžitě a jeho plán se zhroutí a to je přesně ta chvíle, kdy se dostanete do krátké výhody, z které následně můžete těžit.

K tomu, jak vše správně provést a načasovat, vám pomohou okamžiky před incidentem. Když si odmyslíme napadení ze zálohy, nebo v sedě, vždy mezi vámi a útočníkem bude určitá vzdálenost. Aby byl moment překvapení na vaší straně, je důležité brát v úvahu proporce útočnickovy postavy a předměty, kterými je vyzbrojen. Pak už stačí jen čekat. Když nebudete respektovat vzdálenost od útočníka, lze ji rozdělit na délku předmětu, který má v ruce, délku jeho nohou a rukou, vystavujete se riziku, že vás svým útokem překvapí. Pokud vzdálenost respektujete, máte útočníka neustále pod kontrolou. Začátek jeho pohybu je signálem pro vaši reakci, která nesmí přijít ani dřív, ani později. Předběhněte-li jeho útok,

než se takzvaně rozjede, je schopen jej včas změnit. Opozdit se, a už jej nikdy nezastavíte. Vypadá to velmi složité, ale opak je pravdou. Prostě vše načasujete tak, že vstoupíte svou obranou technikou do jeho začínající útočné techniky. Když svůj záměr uskutečníte, okamžitě pokračujte útokem na jeho citlivá místa a to s takovou razancí, abyste jej eliminovali, nebo odradili od dalších plánů.

Myslet jen na vítězství

Nepřemýšlejte o tom, co kdyby a podobně. Tyhle myšlenky si také zakažte. Prostě si nastavte v hlavě, že jakmile ve vašem životě nastane takováto situace, zkusíte se jí nejdříve vyhnout, nebo se z ní vymluvit, a když to nepůjde, vyřešíte ji tak, že zvítězíte. A když

takzvaně bude po všem, ani na chvíli nepolevujte ze své ostražitosti. Nechte pracovat svou hlavu a tělo plné adrenalinu a racionálně sestavte další plán, který bude v dané situaci pro vás ten nejlepší.

Po teoretické stránce je vše jasné, ale jak sami cítíte, jen teoretizování nestačí. Máte pravdu, vše je potřeba podložit praxí, ale bez hlavy to prostě nejde. Můžete být sebelíp trénovaní, ale pokud vaše hlava nebude na tyto situace připravena, tak vše dopadne jinak a to se bavíme jen o situacích v civilním životě. Ano, i tady může jít někdy o život, ale v boji to bude diametrálně odlišné.

A jak si teda připravit hlavu na skutečný boj? Úplně stejně jako v předchozím případě. Zní to divně, ale zde je to mnohem jednodušší, protože v boji nebudete sami. Budou tam vaši kolegové, budete mít svou zbraň, a když dojde munice, tak máte nůž. Když i o ten přijdete, ještě se přece umíte prát. Zase udeřte nečekaně, a když se ve vašem okolí objeví cokoliv, co budete moci použít jako zbraň (tyč, kámen, hlína), tak to udělejte. Nebojujte čestně, bojujte tak, abyste přežili, zde je dovoleno vše, protože bojiště není ulice. Nebojte se většího protivníka a stejně tak nepodceňujte malého. Sledujte vše kolem sebe, udržujte vzdálenost, a jakmile se naskytne šance, hned ji využijte a buďte nemilosrdní, protože on s vámi slitování mít nebude.

Vytvořte motorickou paměť

Vše, o čem jsem se zmínil, vám bude fungovat mnohem lépe, když budete vědět jak použít své tělo v boji. To vy už ale víte. Vaše ruce a nohy neprovedou žádný nový pohyb, který by jim nebyl znám. Stačí se jen pozorovat a tyto pohyby použít. Kolik času vám denně zabere, představit si, že na vás někdo zaútočil a vy se mu ubráníte? To jsou jen vteřiny. Když to uděláte často, vaše podvědomí vše uloží. Přidejte i reálný pohyb a vytvoříte si i motorickou paměť. A pokud si najdete čas na výcvik na útvaru, dostane se vám technika doslova pod kůži a jste připraveni. Že je to málo? Kdepak. Váš adrenalin, a to čemu se naučíte,

dokáží neuvěřitelné. Stačí jen jediné. Překonat ten hrozný pocit strachu ve chvíli, kdy se schyluje k problému. Pak už jde vše samo. Pořád máte pochyby?

Tak třeba zkusíme příklad. Představte si, že jste se rozhodli jít sami zkratkou z večírku. Víte, že tam zrovna není bezpečno, ale alkohol dělá své a dodal vám odvahy. Právě jste udělali chybu, ale už se stalo. Najednou se z poza rohu objeví postava a namíří si to k vám. Ve vaší hlavě se objeví první obavy. Hned je zažehnte, prostě nebude problém, a pokud ano, víte, co máte dělat. Sledujete osobu, vyhodnocujete své možnosti, a pokud se cítíte trochu divně (zřejmě jste přestali normálně dýchat vlivem stresu), ihned to napravte. Bez kyslíku to prostě nepůjde. Nedejte na sobě znát obavy, chovejte se sebejistě, možná vaše chování útočníka odradí. Nestalo se, a on se přiblížil a zastoupil vám cestu. Držíte si od něj odstup a všimli jste si, že má něco v pravé ruce, odstoupíte trochu dál. Zjišťujete, že se jedná o nůž a rychle jej zvedá do úrovně svého ramene, aby se napřáhl. Pokud máte situaci pod kontrolou, vaše hlava vám vyhodnotí, že vás bude chtít bodnout do krku. Je vám divně? Překonejte to! Je to jenom ruka s předmětem. To znamená, že nemůže udělat jiné pohyby jako při úderech. Uklidnili jste se, protože si věříte. Jeho technika začala (tento okamžik se dá přirovnat ke sprinterovi, který se po zaznění výstřelu opřel do startovních bloků a odlepil ruce od dráhy). Stejně tak startuje útočnickova ruka. Ted! To je ten správný moment, kdy začnete vy. Vyrazíte pod úhlem k útočníkovi a současně provedete vnější kryt s otevřenou dlaní. Svou levou dlaň položíte ze strany těsně za útočnickovo zápěstí a to tak, abyste jeho ruku s nožem svedli k jeho tělu. Tím jeho útok zavřete. Jakmile máte ruku s nožem pod kontrolou, zaútočíte na jeho hlavu. Úder,

popřípadě další údery povedete spodní částí otevřené dlaně, a protože má stále nůž, údery budou vedeny s takovou razancí, aby jej už nemohl použít. Svalil se. Okamžitě odkopněte nůž a podívejte se kolem sebe. Nic neskončilo, můžou tam být další...

Takovouto modelovou situaci si v mysli přehrajte klidně několikrát denně. Podložte ji praxí a nemáte se čeho bát. Přesně takto mě to učili moji mistři. A přesně takto učíme na kurzech M-MCS instruktory, kteří tento systém vyučují na útvarcích. To že se jedná o účinnou metodu, nám potvrzuje zpětná vazba od policistů, kteří se armádního výcviku zúčastňují.

Porazíte sami sebe

V případě, že tuto představivost nemáte a chcete ji získat, doporučuji vám, abyste se vydali cestou bojových umění a sportů. Nebude to snadná cesta, ale zaručím vám jednu jistotu. Dřív než se naučíte vyhrávat nad druhými, porazíte sami sebe, protože vaše tělo a mysl nebudou poroučet vám, ale vy jim. A to

bude odměna za vaši snahu a vytrvalost. To se ale bavíme o cestě, která je krásná, někdy trochu bolestivá, ale také značně dlouhá. Jenže v armádním prostředí potřebuje voják tyto dovednosti vstřebat v daleko kratším časovém úseku. Tím se dostáváme opět k systému Musado – MCS, který se v naší armádě začal cvičit v roce 1994 a který svým pojetím stále respektuje potřeby na bojišti a přizpůsobuje se novým trendům. Mohl bych zde popsat ještě spoustu stran, jak jej cvičit, ale daleko praktičtější bude, když si techniky zopakujete s vaším útvarovým instruktorem. Věřím, že pod jeho vedením získáte vše potřebné a hlavně si začnete věřit. Závěrem ještě jedna rada. Dělejte vše proto, abyste se nebezpečným situacím pokud možno vyhýbali a stejně tak dělejte vše proto, abyste se na ně co nejlépe připravili. Pokud jste četli pozorně, máte z větší části vyhráno a ten zbytek je již na vás.

Text: mjr. Roman Hippík,
foto: Radek Venglář

Generál Opaťák se účastnil videokonference Vojenského výboru NATO

V září se náčelník Generálního štábu Armády České republiky armádní generál Aleš Opaťák zúčastnil videokonference Vojenského výboru NATO. Tématem jednání bylo nasazení jednotek v zahraničních operacích, projednání klíčových koncepčních dokumentů včetně vesmírné operační domény (Space Operational Domain). Videokonferenci zahájil předseda Vojenského výboru NATO vrchní maršál letectva sir Stuart Peach, který vyzdvihl spolupráci aliančních zemí včetně nasazení vojáků a vojenských prostředků v boji proti pandemii COVID-19. Hovořil o potenciální úloze Aliance při podpoře mírového procesu v Afghánistánu, zdůraznil význam výcvikové mise v Iráku a posilování schopností proti kybernetickým a informačním hrozbám. Generálové pak diskutovali i o současném operačním zapojení a nasazení vojsk v zahraničních operacích, zejména v Afghánistánu, Iráku a Kosovu. Poslední téma konference bylo věnováno páté doméně, ve které chce Aliance společně se spojenci vedle země, vzduchu, moře a kyberprostoru také působit – ve vesmíru.

Výstava připomíná osudy našich vojáků v zahraničí v roce 1940

Výstava s názvem Československá zahraniční armáda v roce 1940 je umístěna od září před budovou Generálního štábu Armády České republiky v Praze 6 na Vítězném náměstí. Přibližuje dění roku 1940 především skrze válečnou činnost československých vojáků, kteří působili v zahraničních jednotkách. Obsahuje na dvě desítky panelů, které seznamují s jednotlivými událostmi roku 1940, jež se týkaly československých vojenských jednotek, jejich přesunů, bojů a vnitřního života, ale také politického dění v zahraničí, případně i osudů jednotlivých vojáků. Výstava nazvaná Československá zahraniční armáda v roce 1940 byla vytvořena Vojenským historickým ústavem Praha v rámci připomenutí osmdesáti let, které od roku 1940 letos uplynuly. Autory výstavy jsou historici VHÚ Tomáš Jakl, Jiří Plachý a Jiří Rajlich, grafickou podobu vtiskla výstavě Andrea Bělohávková.

Domino

Působení českého chirurgického týmu v Kábulu končí

Od února letošního roku na základně HKIA (Hamid Karzai International Airport) v Kábulu působil polní chirurgický tým (PCHT) a v září letošního roku pomalu končí působení jeho druhé rotace. Po dobu své čtyřměsíční mise bylo hlavním úkolem českého týmu provádět odbornou činnost v oboru resuscitační péče, chirurgie, traumatologie, ortopedie, anesteziologie a pooperační péče, všeobecné lékařské péče zahrnující také péči o pacienty s onemocněním COVID-19. Kromě svých úkolů také tým prováděl výcvik příslušníků úkolových uskupení, kteří jsou vyškoleni jako CLS (Combat Live Saver), měl na starost zdravotnické zabezpečení ambasády ČR a v neposlední řadě také jeho příslušníci drželi služby na základnové pohotovosti.

VUS Ondráš pomáhá Popálkám

Vojenský umělecký soubor Ondráš a organizace Popálky o. p. s. se spojily pro dobrou věc. VUS Ondráš vystoupil letos v srpnu v KD ve Žďáře nad Sázavou v benefičním programu s autorským pořadem kRok za kRokem, který je příběhem lásky a smíření a postupně provede diváka lidským životem od narození až po smrt. Právě díky činnosti organizace Popálky pacienti s popáleninami nikdy nebojují sami. VUS Ondráš v rámci svého uměleckého působení nejen u nás, ale i v zahraničí dlouhodobě spolupracuje s Vojenským fondem solidarity. V loňském roce při premiéře pořadu Krajinou času podpořil Nadační fond dětské onkologie Krtek a nyní přijal pozvání, aby pomohl právě organizaci Popálky.

Skutečně krásná vyhlídka

Volareza představuje svá zařízení: Hotel Bellevue***

Hotel Bellevue, který je součástí VLL Sadový Pramen, svou krásnou polohou uprostřed karlovarské přírody naplňuje beze zbytku svůj název – v překladu znějící „Krásná vyhlídka“. Nalézá se v klidné části města v blízkosti Hotelu Imperial. Od lázeňského centra Karlových Varů je vzdálen zhruba 20 minut pěší chůze nebo si lze s pomocí lanové dráhy Imperial cestu zkrátit na 10 minut. Pohodlné spojení s lázeňským centrem města zajišťuje rovněž pravidelná autobusová linka, přičemž zastávka autobusu je přímo u hotelu.

V hotelu se konají preventivní rehabilitace, domácí rekreace pro příslušníky AČR, ale i menší služební akce pro resort MO. Hotel je zpřístupněn jak komerční klientele z Čech, tak i ze zahraničí. Nabízí ubytování v jednolůžkových a dvoulůžkových pokojích s možností přistýlky, s vlastní koupelnou s WC a sprchovým koutem, balkonem, televizorem se satelitním příjmem, trezorem, ledničkou a fénem. Wi-Fi připojení je klientům k dispozici ve všech prostorách hotelu zdarma. V hotelové jídelně jsou podávány snídaně v podobě švédského stolu, obědy a večeře jsou servírované na základě předchozího výběru z pestré nabídky menu. K příjemnému posezení nad šálkem kávy, čaje, či sklenkou něčeho silnějšího vybízí hotelová kavárna s barem a venkovní terasou. Pro sport a relaxaci je hostům k dispozici hotelové wellness a fitness centrum. V nabídce nechybí sauna, parní sauna s ochlazovacím

bazénkem, whirlpool, solárium, masáže, baňkování, prohřívání lávovými kameny a přístrojová lymfodrenáž. Pro širší sportovní vyžití je klientům k dispozici také půjčovna sportovního vybavení včetně golfového. Velice oblíbený je hotel u příslušníků AČR, kteří zde tráví preventivní rehabilitace s tělovýchovným programem. Ten je doslova nabitý různorodými akcemi sportovního i společenského charakteru. V zimě hotel organizuje odvoz do lyžařských středisek, v letním období jsou organizovány sjezdy na raftu na řece Ohři. Konají se zde i cyklovýlety do okolí. Zajímavou novinkou je jízda na terénních koloběžkách v horském Trail Parku na Klínovci. Na všechny čeká bezmála hodinový sjezd po pozvolně i prudčeji klesajících lesních stezkách, s nádhernými výhledy do údolí Krušných hor, v celkové délce přes devět kilometrů, až do dolní stanice lanovky Prima Express Jáchymov. Během preventivní rehabilitace je připraven i kulturní program, např. výlet na hrad Loket či návštěva některé z porcelánek, kde si každý může na památku vyrobit svůj vlastní hrneček.

Karlovy Vary jsou významným dějištěm kulturních aktivit. Hoteloví hosté mohou navštívit v době konání nejznámější a nejvýznamnější

kulturní akci města jakou je Mezinárodní filmový festival. Dále zde naleznou řadu kolonád, pramenů, rozhleden, vyhlídek, kaváren, muzeí a galerií.

Text: Hana Vandělková, foto: archiv Volareza

Vyzkoušej svůj postřeh

Naleznete na reprodukci obrazu bitvy na Bílé hoře čtyři rozdíly?

V listopadu letošního roku uplyne čtyři sta let od bitvy na Bílé hoře, která se pro řadu generací stala symbolem poroby českého národa. Bitvou, ke které došlo 8. listopadu 1620 na okraji Prahy u letohrádku Hvězda, definitivně skončilo stavovské povstání proti Habsburkům z května 1618.

Střetnutí začalo kolem poledne. Výhodnější postavení na Bílé hoře si vybrala méně početná stavovská armáda. Proti ní útočila početnější katolická armáda císaře Svaté říše římské Ferdinanda II. Štýrského a armáda německé Katolické ligy. Zhruba po dvou hodinách bylo dobojováno. Stavovské síly prchaly směrem k pražským hradbám. Velitelé demoralizované a špatně placené vojáky nedokázali zastavit a přimět je ani k obraně městského opevnění.

Legenda o hrdinném, ale marném odporu Moravanů u zdi letohrádku možná měla přispět k obrazu těžce vybojovaného vítězství ze strany katolických sil. Je sice pravda, že Šlikův moravský pluk měl větší ztráty než ostatní jednotky, ale konkrétní počty jsou těžko dohledatelné. Navíc sám Šlik byl zajat na zcela jiném místě, než se nacházel jeho pluk. Nespornou, přinejmenším taktickou chybou také zůstává, že stavovské zálohy v podobě Anhaltovy pěchoty, výmarského půlpluku a dvou praporců královské gardy soustředěné za zdmi obory vůbec nezasáhly do bitvy a nakonec se vzdaly bez boje. Vyčíslení mrtvých vojáků, kteří zůstali na bitevním poli, se různí. Na straně stavovského vojska se s největší pravděpodobností jednalo o čtyři tisíce mužů, z nichž nemalá část byla zabita na útěku, případně se utopila ve Vltavě. Katolické vojsko přišlo o necelou tisícovku vojáků. Následujícího dne v jedenáct hodin dopoledne vstoupilo habsburské vojsko do Prahy. Nastalo období velice tvrdého zúčtování a tři sta let katolizace.

Připravil: Vladimír Marek a Michal Voska

Rozdíly: chybí stávba v pozadí, podpis autora, šavle a padlý voják

RECENZE

Padli na barikádách

Autoři: Jindřich Marek, Ivo Pejčoch, Jiří Plachý, Tomáš Ják

Nové rozšířené vydání publikace *Padli na barikádách* navazuje na první vydání z roku 2015, které vzniklo u příležitosti 70. výročí Pražského povstání a ukončení druhé světové války. Kniha v úvodu přináší nejen stručnou historii Pražského povstání, ale popisuje i složitou práci autorů během upřesňování seznamu padlých a dohledávání dalších obětí. Zpřesněný jmenný seznam uvádí 2 931 obětí a je rozdělen do několika částí. Generálové, důstojníci, rotmistři, poddůstojníci, vojáci v záloze, vládní vojsko, legionáři, četnictvo, finanční stráž atd. mají své vlastní kapitoly a těmto obětem povstání jsou věnovány větší medailony (většinou s fotografií). Nejobsáhlejší je seznam padlých z řad občanů. U každého zesnulého je uvedeno jméno, datum narození a úmrtí, informace o profesi, poslední uváděná adresa a místo úmrtí včetně jeho okolností (v některých případech je uvedena fotografie).

Počet stran: 391

Vydal: Vojský historický ústav 2020

Připravil Vladimír Marek

Rukávové znaky

manuál profesionálního vojáka

Na představení hodnostních systémů armád NATO jsme navázali dalším seriálem. V něm se po řadu měsíců zabýváme znaky útvarů a zařízení nejen AČR, ale celého resortu.

Oddělení pro právní zastupování MO

Původně se jednalo o znak Úřadu pro právní zastupování MO, který v současné době využívá jeho nástupnická organizace, Oddělení pro právní zastupování MO. To odpovídá za komplexní právní zastupování resortu Ministerstva obrany. Jedná před správními orgány a soudy všech stupňů za organizační složku státu – Ministerstvo obrany (včetně AČR), vojenské správní úřady a služební orgány a za představené a vedoucí zaměstnance Ministerstva obrany.

Odbor kontroly odzbrojení

Je orgánem resortu Ministerstva obrany s celostátní působností pro zabezpečení plnění závazků a uplatňování práv České republiky v oblasti kontroly zbrojení a odzbrojení, realizaci opatření pro posilování důvěry a bezpečnosti vyplývajících z mezinárodních bezpečnostních smluv, dokumentů a z rozhodnutí mezinárodních organizací. V součinnosti s Ministerstvem zahraničních věcí ČR realizuje vojenskou bezpečnostní politiku České republiky a závazky plynoucí z členství v NATO pro oblast kontroly odzbrojení a opatření pro budování důvěry a bezpečnosti.

Sekce vojenského zdravotnictví

Odpovídá za koncepční činnosti, rozvoj a odborné a metodické řízení vojenského zdravotnictví. Dále za zpracování koncepce, stanovení zásad a norem ochrany veřejného zdraví a veterinární péče v resortu MO. Zastupuje ministerstvo v pracovních skupinách NATO v oblasti vojenského zdravotnictví. Zabezpečuje výkon státní správy v oblasti ochrany veřejného zdraví, veterinární péče, nakládání s léčivy a návykovými látkami a mírového využívání jaderné energie a ionizujícího záření v resortu. Provádí dohled nad výkonem hygienicko-protiepidemické a veterinární péče a odpovídá za zabezpečení biologické ochrany v operacích Armády České republiky na území České republiky, v zahraničních operacích a nad zabezpečením aliančních sil na území České republiky. Odborně a metodicky řídí Agenturu vojenského zdravotnictví.

Britský vojenský poradní a výcvikový tým BMATT

BMATT (British Military Advisory and Training Team) působí v České republice, konkrétně ve Vyškově na základě Memoranda o porozumění mezi Ministerstvem obrany České republiky a Ministerstvem obrany Spojeného království Velké Británie a Severního Irsku z 25. července 2000. Původně měl britský tým armádám nových spojenců pomáhat s reformou a přerodem na profesionální sbor moderního typu, se zaměřením na nižší důstojníky, poddůstojníky a praporčíky. V současné době pořádá širokou škálu kurzů zahrnujících taktiku, působení v mírových misích, či střelby nejen pro alianční spojence, ale také pro spřátelené země od Maroka až po Kazachstán. Podporuje vojenskou spolupráci a porozumění, buduje důvěru a pomáhá při rozvoji profesionálních a efektivních ozbrojených sil pod demokratickou kontrolou.

Mnohonárodní centrum pro koordinaci logistiky (MLCC)

MLCC vzniklo v Praze 1. ledna 2011 jako organizační celek resortu MO v přímé podřízenosti 1. zástupce náčelníka Generálního štábu. Jedná se o mnohonárodní vojenskou organizaci se sídlem v České republice. Jejím cílem je vybudovat a posílit mnohonárodní logistické schopnosti, snížit logistické nedostatky a náklady členů i nečlenů MLCC poskytováním společných řešení pro logistickou podporu jednotek. Působnost centra je orientována na spolupráci s členskými státy NATO, EU, PfP (Partnership for Peace), MD (Mediterranean Dialogue), ICI (Istanbul Cooperation Initiative), CC (Contact Countries) a mezinárodními organizacemi.

Interní komunikační portál

←→ www.ikp.army.cz

Vydává MO ČR
Odbor komunikace
Tychonova 1, 160 01 Praha 6
IČO 60162694
www.army.cz

Redakce
Rooseveltova 23, 161 05 Praha 6
Telefony: 973 215 542
Fax: 973 215 933
E-mail: areport@centrum.cz
Šéfredaktor: Vladimír Marek
Grafická úprava: Milan Syrový
Jazyková korektura: Tomáš Xaver, Milena Krejsová

V jednotkách ozbrojených sil rozšiřuje
VHÚ Praha – produkční oddělení
Rooseveltova 23, 161 05 Praha 6
Olga Endlová, tel. 973 215 563

Tisk: Czech Print Center, a. s.

Číslo indexu: 45 011
ISSN 1211-801X
Evidenční číslo: MK ČR E 5254

Uzávěrka čísla: 23. 9. 2020
Toto číslo vyšlo dne: 12. 10. 2020

Foto na titulní straně: kpt. Karel Hausmajer

Na portálu se tradičně v době letních prázdnin objevují dotazy k řádné dovolené vojáků z povolání. Letos navíc i v souvislosti s novelou zákona o vojácích z povolání, týkající se právě řádné dovolené. Jedním takovým dotazem se budeme dnes zabývat.

Dotaz:

Dobrý den, jak si mám vykládat § 33 odst. 2 zákona o vojácích z povolání, kde je uvedeno: „...jestliže voják ze služebních důvodů nebo pro důležité osobní překážky ve službě nemohl řádnou dovolenou v kalendářním roce vyčerpat, je nadřízený povinen poskytnout ji tak, aby ji vyčerpal nejpozději do konce následujícího kalendářního roku...“ Dotaz zní, zda vojákovi zaniká nárok na ŘD, kterou nestihne vyčerpat ani do konce následujícího roku? (Domnívám se, že nikoliv, nicméně slovo „nejpozději“ se pojí s prekluzivními lhůtami). Pokud mu nebude určena do konce následujícího kalendářního roku, má voják nárok už jen na její proplacení ve smyslu § 68j odst. 7 zákona o vojácích z povolání (v rámci tříleté promlčecí lhůty)? Děkuji za objasnění.

Odpověď:

Zákon o vojácích z povolání upravuje zánik nároků vojáka ze služebního poměru, ale zánik nároku na řádnou dovolenou mezi nimi v současné době není. Proto část řádné dovolené, která nebyla vyčerpana a již není podle ustanovení § 33 odst. 2 zákona o vojácích z povolání možné ji vyčerpat, je evidována u organizačního celku v záznamu o dovolené. Při zániku služebního poměru je doba dovolené převedena na peněžní náležitost a je za ni poskytnut služební plat. Takto ale nebude možné postupovat od roku 2021, kdy dochází ke změně podmínek nároku na řádnou dovolenou. Proto je mimořádně přistoupeno k organizačnímu opatření, kterým příslušný služební orgán nařídí vojákovi nevyčerpanou dovolenou z letošního a předchozího roku vyčerpat, a to co nejdříve, nejpozději do konce letošního roku, pokud nejde o dlouhodobou překážku ve službě na straně vojáka (např. dlouhodobá nemoc nebo rodičovská dovolená).

Promlčecí tříletá lhůta se vztahuje na peněžité nároky. Nevyčerpaná dovolená se stává peněžitým nárokem v okamžiku zániku služebního poměru, nikoli v okamžiku, kdy není možné ji čerpat. Od roku 2021 bude možné v odůvodněných případech na žádost vojáka převést do dalšího kalendářního roku jen tu část nevyčerpané dovolené, která přesahuje čtyři týdny z nároku vojáka, a pak jakoukoli část nevyčerpané dovolené, pokud ji nebylo možné vyčerpat z důvodu dlouhodobé nemoci, mateřské dovolené nebo rodičovské dovolené. Poskytnout služební plat namísto řádné dovolené bude opětovně možné jen při zániku služebního poměru, ale jen za nevyčerpanou řádnou dovolenou z nároku z aktuálního kalendářního roku a za tu, která byla převedena podle předcházející věty. Pokud nebudou splněny důvody pro převedení nároku

nevyčerpané dovolené do dalšího kalendářního roku a nebude možné za ni poskytnout služební plat, nárok na řádnou dovolenou ze zákona zanikne.

Redakce IKP

V tomto roce uplynulo osmdesát let od jmenování armádního generála Sergěje Jana Ingra ministrem obrany čs. exilové vlády

Zapomenutý armádní generál

Jan Ingr se narodil 2. září 1894 jako druhý syn půllánika a starosty obce Vlkůš, ležící nedaleko okresního města Kyjova. Měl sedm sourozenců – tři bratry a čtyři sestry. Tento druhoválečný armádní generál byl též legionářem, ministrem národní obrany londýnské exilové vlády a velvyslancem.

Generál Sergěj Ingr se stal ministrem obrany československé exilové vlády ustanovené ve Velké Británii 9. července 1940.

Po vypuknutí první světové války odjel jako velitel čety 15. září 1914 na ruskou frontu. U Lublína byl v prvním střetnutí s nepřítelem raněn do nohy a po krátkém léčení se vrátil ke své jednotce. Dne 2. září 1915 byl Jan zajat u vesničky Deražnone nedaleko Rovna. Po strastiplném pochodu o hladu a žízni se dostal do zajateckého tábora u Carycinu na Volze (dnes Volgograd). Nábor do československých legií se pozastavil, a tak vstoupil dne 20. května 1916 v Oděse do 1. srbské dobrovolnické divize. Byl přijat v hodnosti poručíka a zařazen jako velitel čety u 2. pěšího pluku. V prosinci roku 1916 se hlásil u Československého náhradního praporu Husitského v Borispolu. Československou vojenskou přísahu složil 25. prosince ve Velkých Čepčevicích.

Byl povýšen na poručíka legií a zařazen jako velitel čety 2. roty 1. střeleckého pluku Mistra Jana Husa. Své sympatie k ruskému národu a antipatie k Jeho Veličenstvu Františku Josefovi vyjádřil 2. února 1917 vstupem do pravoslavné církve a při symbolickém křtu přijal jméno Sergěj. Po návratu do vlasti pak udával jako první jméno Sergěj a jako druhé Jan, používal však většinou pouze jména prvního.

Obrana národa

Od 2. ledna 1934 pracoval ve funkci velitele 16. pěší brigády v Místku a po šesti měsících služby na této funkci byl jmenován brigádním generálem. V polovině prosince následujícího roku převzal velení 8. divize v Hranicích, za dalších deset měsíců byl stanoven zástupcem

velitele III. sboru Brno a na Nový rok 1938 povýšen na divizního generála. Během květnové mobilizace mu podléhala obrana úseku hranice mezi Znojmem a hranicemi Čech, v následujícím září zajišťoval obranu úseku mezi Vltavou a Vranovem nad Dyjí. V říjnu byl odvelen do Hlavního štábu v Praze s úkolem vypracovat studii o reorganizaci branné moci, vyplývající ze situace po odtržení pohraničí. Odtud se navrátil do Brna, kde ho zastihlo obsazení zbytku republiky. V průběhu března se nejprve v Brně, později i v Praze podílel na vzniku základní charakteristiky a struktury podzemní organizace odporu, později známou jako Obrana národa. Dne 20. června 1939 odchází do Polska, odkud se počátkem července dostává přes Kodaň

do Londýna, kde 18. července vstupuje do jednání s E. Benešem. Ingrova rodina se také později dostala přes Slovensko, Maďarsko do Jugoslávie. Generál odjel jako soukromá osoba do Paříže, kde za pomoci svých známostí zřídil na čs. vyslanectví vojenskou kancelář (později vojenskou správu – ČSVS). Dnem, kdy vstoupila v platnost dohoda o obnovení čs. armády, tj. 2. října 1939, byl právoplatně prezentován v hodnosti div. gen. do čs. vojska v táboře v Agde. Dne 17. listopadu byl uznán Čs. národní výbor a tedy i ČSVS a generál Ingr byl ustaven jako její náčelník se všemi právy i povinnostmi. V březnu 1939 přijela do Francie i jeho rodina. V roce 1940 byl jmenován ministrem národní obrany čs. zatímní vlády v Londýně.

Soudem očištěn

Generál Ingr reorganizoval ČSVS na MNO, zřídil studijní skupinu a později Štáb pro

vybudování branné moci (ŠVBM). Stal se funkčně nejvýše postavenou osobností čs. vojenského odboje v zahraničí, kterou zůstal až do 20. dubna 1945, kdy byl po ustavení Košické vlády a jmenování generála Svobody ministrem národní obrany zproštěn funkce hlavního velitele a byla mu udělena zdravotní dovolená. Návrat do vlasti mu byl povolen až v červnu. Poměry v osvobozeném Československu však byly poněkud jiné, než před válkou. Moc komunistů vzrůstala a vedoucí osobnosti západního odboje byly pomalu, ale jistě odstavovány na vedlejší kolej. Roku 1944 bylo proti němu vzneseno obvinění za vlastizradu, které bylo soudem označeno za bezpředmětné. Cílem bylo dostat generála Ingra pryč, zdiskreditovat ho anebo jej pověřit funkcí v diplomacii, a tím vyslat mimo Československo. Tak se i stalo a generál Ingr byl 7. září 1947 povýšen do nejvyšší vojenské hodnosti s účinností a pořadím od 1. května 1942

a 19. září jmenován mimořádným vyslancem a zplnomocněným ministrem u J. V. královny Nizozemí. Ministr zahraničních věcí jej pověřil vedením vyslanectví v Haagu. Zde jej také zastihl komunistický únorový puč. Dne 3. března 1948, poté, co dostal zprávu o bezpečném úniku jeho syna Iva do Anglie (Jiří tam byl již od října loňského roku), na protest s nezákonným převzetím moci komunisty rezignoval na svou funkci a odjel do Londýna. Ministři čtvrté vlády navrhli prezidentu Benešovi, aby odňal generálu Ingrovi jeho hodnost, ten však odmítl. Pozdější prezident Gottwald ale podobné ohledy netrpěl. Dne 30. října 1948 generál Sergěj Ingr přišel nejen o hodnost armádního generála, ale i o všechna svá čs. válečná vyznamenání a medaile a byl mu vysloven zákaz nosit na území ČSR anglické, francouzské, polské a italské řády a medaile. O ruských, srbských, jugoslávských a rumunských se nemluvilo. Bylo proti němu zahájeno trestní řízení pro zločin přípravy úkladů proti republice a vlastizradu. Přestože v Anglii žil ve stísněných podmínkách, podařilo se mu díky svým známostem pomáhat ostatním emigrantům (jako člen Komitétu pro podporu uprchlých československých důstojníků např. zprostředkoval bývalým letcům znovupříjetí do RAF). Spolu s ostatními politickými emigrantskými špičkami založil „Přípravný výbor hnutí Svobodné Československo“. Odstěhoval se do Paříže, kde pokračoval ve svých snahách pomoci uprchlíkům. Na jaře 1950 založil v Paříži zpravodajskou ústřednu RENOVA. Později se stal politickým a vojenským komentátorem vysílače „Radio Free Europe“. Armádní generál Sergěj Jan Ingr zemřel náhle na srdeční selhání v Paříži 17. června 1956. Prezident České a Slovenské Federativní Republiky vrátil Ingrovi v roce 1991 hodnost armádního generála in memoriam a udělil mu Řád Milana Rastislava Štefánika in memoriam.

Připravil: Michal Voska,

foto: archiv Military muzea Sergěje Jana Ingra

Generál Ingr při návštěvě tábora naší jednotky v parku zámku v Cholomondeley v létě roku 1940

Generál Ingr se zajímá o názory jednoho z našich vojáků.

Generál Ingr s britským premiérem Winstonem Churchillem a předsedou naší exilové vlády Janem Šrámkem

Vážené vojákyně, vážení vojáci, vážení zaměstnanci
a zaměstnankyně resortu Ministerstva obrany,

ve dnech 26. října – 22. listopadu 2020 již tradičně
Vojenský fond solidarity organizuje veřejnou resortní
sbírku při příležitosti Dne válečných veteránů. Mezi-
národním symbolem tohoto dne je květ vlčího máku.

Příspěvek do pokladničky VFS je dobrovolný a dárci za
něj obdrží jako poděkování právě květ vlčího máku,
kterým si mohou ozdobit uniformu nebo civilní oděv.

Bližší informace o umístění putovních sbírkových po-
kladniček na vojenských útvech a zařízeních získáte
od vojáků – dobrovolníků, kterými jsou až na výjimky
vojenští kaplani a vrchní praporčíci.

V loňském roce se takto podařilo získat rekordní
částku ve výši 1 005 732 Kč. Většinou do pokladni-
ček přispěli vojáci a civilní zaměstnanci Ministerstva
obran, nicméně nezanedbatelnou částkou přispěla
i veřejnost.

I přes současnou obtížnou situaci věříme, že také le-
tošní sbírka bude úspěšná. Získané peníze budou
připsány na účet fondu, jehož prostřednictvím pomů-
žete všem vojákům a vojákyním sloužícím v Armádě
České republiky, u Vojenské policie, Vojenského zpra-
vodajství, Hradní stráže a ve Vojenské kanceláři pre-
zidenta republiky včetně příslušníků aktivní zálohy
ozbrojených sil České republiky.

Moc vám všem, kteří tuto akci podpoříte, děkujeme,
protože díky Vám můžeme pomáhat.

předsedkyně výboru Vojenského fondu solidarity
brigádní generálka Mgr. Lenka ŠMERDOVÁ

SBÍRKA VOJENSKÉHO FONDU SOLIDARITY

ke Dni válečných veteránů

www.fondsolidarity.army.cz

e-mail: vfs@army.cz

DÍKY VÁM MŮŽEME POMÁHAT

číslo sbírkového účtu **44665522/0800** variabilní symbol **918**